

Tawureta Munsa Isirayila xa Υετε Σοτωε Masenyi nde yi Kitaabui xa fe ra

Isirayila xa taruxui foloxi Tawureta Munsa xa kitaabui singe nan kui, e naxan ma «Fe Folo Fole.» Na sora donxoe a masenma Isirayila sabatixi Misira boxi ma ki naxe Annabi Yusufu xa waxati.

Yusufu nun a taarae to faxa, Isirayila nun Misira xa defanyi naxa xurun folo. A raponyi Isirayila naxa findi Misira xa konyie ra. Misira mange naxa e rawali a jaaxi ra, e xa taae ti a be.

Kono Alatala naxan mu neemuma a xa jama ma, a naxa Annabi Munsa xee Misira boxi ma alako Isirayila xa xoreya soto. Ala naxa kaabanako magaaxuxi fu raba Munsa saabui ra, han Firawuna naxa Isirayila bonsoe keru. Isirayila to jere folo, e naxa Xulunyumi baa li Misira boxi naaninyi ra. Firawuna nun a xa soorie naxa kata e sontode menni, kono Ala man naxa kaabanakoe raba, a kira rabi baa tagi Isirayilakae girima dennaxe. Firawuna xa soorie to bira e foxo ra, Ala naxa baa ragali e xun ma.

Naakiri ma Isirayila naxa jere folo gbengberenyi ma sigafe ra Kanaan boxi ma, Ala dennaxe laayidixi e be. Kira xon ma a naxa a xa seriye fi Annabi Munsa ma Turusinina geya fari jama ya xori. Kono a mu bu, jama naxa Ala xa seriye matandi, e kuye batu. Na nan a niya Ala

naxa nate tongo e xa e jere gbengberenyi ma je tongo naani bun ma, alako Ala matandi birin xa faxa kira xɔn beenu e xa die xa so Kanaan bɔxi ma.

Na jere kui Ala naxa lu e ya ma a xa hɔrɔmɔlingira saabui ra. A xa nɔre nu na na xun ma kɔe nun yanyi. E biyaasi temui, e hɔrɔmɔlingira ragoro, Ala xa nɔre nu tixi e ya ra han a yire li e yonkinma dennaxe. Na mooli raba ne na je tongo naani birin bun ma.

Yi kitaabui rapɔnma Annabi Munsa xa faxe nan ma. Beenun a xa laaxira, a naxa Isirayila jama taxu Yosuwe ra naxan fama e rasode Kanaan bɔxi ma.

Ala lufe a xa jama ya ma, a e xaran tinxinyi ra, a e makanta senbe ra, na birin findixi misaali nan na Ala xa jama be won ma waxati. Ala wama won xun tife kira fanyi ma sigafe ra ariyanna a won nasoma dennaxe. Ala xa won mali na biyaasi kui. Amina.

Tawureta Munsa Isirayila xa Yete Sotɔɛ

Isirayilakae xa konyiya Misira bɔxi ma

¹ Isirayila xa die xilie nan ya, naxee e baba Yaxuba mati Misira bɔxi ma, a nun e xa denbayae:

² Ruben, Simeyɔn, Lewi, Yuda, ³ Isakari, Sabulon, Bunyamin, ⁴ Dana, Nafatali, Gadi, nun Aseri.

⁵ Yaxuba xa die nun a xa mamadie nu lanxi mixi tongo solofere nan ma. A xa di Yusufu pan nu bara siga Misira. ⁶ Yusufu nun a ngaxakerenyie dangi xanbi, ⁷ Isirayilakae naxa yiriwa Misira bɔxi ma, e senbe nu luma xun masa ra.

⁸ Na waxati mange gbete nan nu na Misira xun ma, naxan mu Yusufu kolon. ⁹ A naxa a fala a xa pama be, «Wo a to, Isirayilakae yiriwaxi ki naxe, a bara findi kontofili ra won be. E bara dangi won na. ¹⁰ Won xa koota nde raba alako e naxa wuya sonon. Xa na mu, gere temui, e fama ne kafude won yaxuie ma, e keli won xun ma.»

¹¹ Na kui, mange naxa e findi konyie ra, a wali xoxoxe dexo e ma Pitomi nun Ramesesi tae tife ra. Misira mange Firawuna nu donse malanma na tae nan kui. ¹² Kono wali xoxoxe nu dexoma e ma ki naxe, e man nu sigama gbo ra na ki ne, han Misirakae boje naxa rapaxu e ma Isirayilakae xa fe ra. ¹³ Misirakae naxa e rawali a paaxi ra. ¹⁴ E naxa e tooro wali xoxoxe ra alo biriki bonbofe nun xee rawalife. E naxa konyiya paaxi dexo e ma.

¹⁵ Misira mange naxa Isirayilakae xa dirasuxuie Sifira nun Puwa yamari, ¹⁶ «Wo na Isirayila gine xa di rasuxu, xa xeme nan a ra, wo a faxes keren na. Xa gine nan a ra, wo xa a lu a xa balo.» ¹⁷ Kono dirasuxuie to nu gaaxuma Ala ya ra, e mu nu Misira mange xa yaamari rabatuma. E naxa di xemema lu e xa balo. ¹⁸ Mange naxa dirasuxuie xili, a naxa e maxarin, «Munfe ra wo di xeme luma, e xa balo?» ¹⁹ Dirasuxuie naxa Firawuna yaabi, «Isirayila ginee senbe gbo Misira ginee be. Beenu dirasuxui xa e yire li, e pan bara di bari.» ²⁰ Ala naxa hinne na dirasuxuie ra. Isirayila pama naxa wuya dangife a singe ra. ²¹ Dirasuxuie to gaaxu Ala ya ra, Ala naxa die fi e fan ma.

²² Na temui, Firawuna naxa a xa pama birin

yamari, «Wo Isirayilakae xa diyore xemee woli Nili xure ma, konɔ wo e xa di ginɛ tan lu, e xa balo.»

2

Munsa mɔfe Misira

¹ Xemɛ nun ginɛ nde naxa e boore futi, e birin fatan Lewi bɔnsɔɛ nan na Isirayilakae ya ma.

² Na ginɛ naxa tɛɛɛ, a di xemɛ bari. A to a to di fanyi nan nu a ra, a naxa a nɔxun kike saxan.

³ A to mu nu nɔma a nɔxunde sɔnɔn, a naxa kɔlimɛ debe maso dole ra, a diyore sa a kui, a fa debe dɔxɔ Nili xure ma yoforoe tagi.

⁴ Na diyore taara ginɛma nu tixi yire nde, a ya tixi a xunya ra, alako a xa a kolon fe naxan fama na lide.

⁵ Firawuna xa di ginɛ naxa goro Nili xure ma a maxade. A to debe to yoforoe tagi, a naxa a xa konyi ginɛ nde xɛɛ a tongode.

⁶ A to a rabi, a naxa di xemɛ to a kui, a wafe. A naxa kinikini a ma, a fa a fala, «Isirayilaka nde xa di na a ra!»

⁷ Na tɛmɛi, diyore taara naxa Firawuna xa di ginɛ maxɔrin, «N xa siga Isirayila dingɛ nde xili i bɛ, a xa fa xijɛ fi a ma?»

⁸ Firawuna xa di ginɛ naxa a yaabi, «Iyo.» Diyore taara naxa siga, a sa diyore nga xili.

⁹ Firawuna xa di ginɛ naxa a fala diyore nga bɛ, «Yi diyore xanin, i xa xijɛ fi a ma n bɛ. N i sare fima nɛ.»

Diyore nga naxa diyore tongo, a xijɛ fi a ma.

¹⁰ Diyore to mɔ, a nga naxa a xanin Firawuna xa di ginɛ xɔn ma, a findi na xa di ra. A to a ramixi ye nan xɔra, a naxa a xili sa Munsa, naxan falaxi «minife» Eburu xui ra.

Munsa sigafe Madiyan

¹¹ Munsa to fonikeya rakamali, a naxa siga a ngaxakerenyie yire, a xa e xun mato a ra e xa wali xoroxoe kui. A to a ngaxakerenyie yire li, a naxa Misiraka nde to Isirayilaka nde bonbo ra. ¹² A to mu mixi yo to na longori, a naxa na Misiraka faxa, a fa a fure noxun meyenyi kui. ¹³ Na kuye iba, Munsa man naxa mini, a Isirayilaka firin to sonxo ra. A naxa mixi maxorin nondi mu na naxan be, «I bariboore bonbofe munfe ra?» ¹⁴ A naxa a yaabi, «Nde i findixi mange nun kiitisa ra muxu xun ma? I wama n fan faxafe ne, alo i na Misiraka faxa ki naxe?» Munsa naxa gaaxu. A naxa a fala a boje ma, «N naxan nabaxi a bara kolon.»

¹⁵ Firawuna to a kolon Munsa naxan nabaxi, a naxa kata Munsa faxade. Kono Munsa naxa a gi Firawuna ma, a sa sabati Madiyan boxi ma. Munsa to siga naa, a naxa kolonyi nde li, a fa doxo a xa a malabu. ¹⁶ Madiyan serexedube xa di gine solofere naxa fa ye bade na kolonyi yire e baba xa xurusee be. ¹⁷ Kono xuruse demadonyi ndee fan naxa fa, e naxa wa na ginee kerife. Munsa to na to, a naxa keli, a na ginee xun magere so, a fa ye fi e xa xurusee ma.

¹⁸ Na ginee to gbilen e baba Reyuweli yire, a naxa e maxorin, «Munse a niyaxi wo gbilenxi sinnanyi ma to?» ¹⁹ E naxa a yaabi, «Misiraka nde bara muxu ratanga xuruse demadonyi kobie ma, a man fa ye ba won ma xurusee be.» ²⁰ Reyuweli naxa a xa di ginee maxorin, «A na minden? Wo a luxi naa munfe ra? Wo sa a xili, wo donse so a yi ra.»

²¹ Munsa naxa tin sabatide Reyuweli xonyi. Reyuweli naxa a xa di gine Sipora fi Munsa ma, a xa a doxo. ²² Sipora naxa di xeme bari a be. Xone nan to lanxi Munsa ma na boxi ma, a naxa a xa di xili sa Gerisomi, naxan wama a falafe, «Xone nan n na yi boxi ma.»

²³ Ne wuyaxi dangi xanbi, Misira mange naxa faxesa. Isirayilakae nu e mawafe Ala be e xa konyiya xoxoxoe xa fe ra. Na maxandi naxa Ala li. ²⁴ Ala naxa e wa xui me. A naxa ratu a xa saate ma naxan xirixi a tan nun Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba tagi. ²⁵ Na kui Ala naxa a ya rafindi Isirayilakae ma, a xa a pengi sa e xon ma.

3

Munsa xa xeraya

¹ Munsa bitanyi Yetiro nan nu na Madiyan serexedube ra. Munsa naxa Yetiro xa xurusee xanin wula i yire makuye, han a sa Ala xa geya Xorebe li. ² Menni Alatala xa maleke naxa mini a ma wuri bili lanmadi ma, naxan radexexi. Munsa naxa a mato, te nu na na wuri bili ma, konon wuri bili mu ganxi. ³ Munsa naxa a fala a yete ma, «N xa n makore yi kaabanako ra, n xa a kolon munfe ra wuri bili lanma mu ganxi.»

⁴ Alatala to Munsa to a makoxoxi wuri bili ra alako a xa a igbe, a naxa a xili kelifa na wuri bili ma, «Munsa, Munsa!» Munsa naxa a ratin, «N tan nan ya.» ⁵ Ala naxa a masen a be, «I naxa i makore be ra. Sankirie ba, barima i tixi yire seniyanxi nan ma.» ⁶ A man naxa a masen, «I baba Marigi Ala na n tan na, Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Ala.» Munsa to na me, a naxa

a yatagi makoto, barima a nu gaaxuxi Ala matofe ra.

⁷ Alatala man naxa yi masenyi ti Munsa be, «N bara n ma nama xa toore to Misira boxi ma. N bara e wa xui me e xa konyiya kui. N jengi saxi e xa toore xon ma. ⁸ N goroxi na nan ma, n xa fa e bade Misirakae yi ra, n xa e raso boxi fanyi ma, lude gbegebe na dennaxe. Xije nun kumi gbo naa, Kanaankae, Xitikae, Amoriakae, Perisikae, Hiwikae nun Yebusukae xonyi. ⁹ Yakosi Isirayilakae wa xui bara n li. N man bara jaxankate to Misirakae naxan dɔxɔfe e ma. ¹⁰ Siga, n bara i xee Firawuna xon, i xa n ma nama Isirayila ramini Misira.»

¹¹ Munsa naxa a fala Ala be, «Mixi mooli mundun na n tan na, n xa siga Firawuna ma Isirayilakae ramini ra Misira?» ¹² Ala naxa a yaabi, «Won birin na a ra. I na ge nama ramini Misira boxi ma, wo fama n batude yi geya nan fari. Na findima tonxuma ra, fa a fala, n tan yati nan i xeexi.»

¹³ Munsa naxa a fala Ala be, «N na sa a fala Isirayilakae be, «Wo benbae Marigi Ala nan n xeexi wo ma,» e fa sa n maxorin i xili ma, n yaabi mundun fima e ma?» ¹⁴ Ala naxa a masen Munsa be, «N na «naxan na» na. I xa Isirayilakae yaabi, «Ala naxan na, a bara n xee wo ma.» ¹⁵ Ala man naxa a masen Munsa be, «I fama woyende yi ki ne Isirayilakae be, «Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala, Ala naxan na, na nan n xeexi wo ma.» N xili nan na ki abadan, n wama mixi birin xa n xili na ki ne temui birin. ¹⁶ Sa Isirayila kuntigie malan, i a fala e be, «Wo benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba

Marigi Alatala bara mini n ma. A bara a masen n be, «N bara fe to e naxan doxofo wo ma Misira. ¹⁷ N bara nate tongo wo ramnife ra Misira wo xa toore kui. N xa wo xanin Kanaankae, Xitikae, Amorkae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi, xije nun kumi xelema dennaxe.»»

¹⁸ «Isirayila kuntigie na ge i xui ramede, wo sigama ne Misira mange yire a falafe ra, «Isirayilakae Marigi Alatala bara fa muxu foxo ra. I xa muxu sago sa muxu xa feyen saxan jere raba gbengberenyi ma, alako muxu xa serexee ba muxu Marigi Alatala be.» ¹⁹ N a kolon Misira mange mu tinma wo lude wo xa siga, xa n mu n senbe masen a be. ²⁰ Na kui n fe magaaxuxie rabama ne Misirakae ra, n e tooro kaabanakoe ra. Na dangi xanbi, e xa mange tinma ne wo xa siga. ²¹ N man a ragirima ne Misirakae xa wo ki, alako wo naxa siga wo belexe igeli ra. ²² Isirayila gine birin xa e doxooboore Misirakae makula yirabase gbeti nun xema daaxie ra, a nun sosee, wo naxee soma wo xa die ma. Na kui wo harige bama ne Misirakae yi ra.»

4

Alatala a senbe masenfe Munsa be

¹ Munsa naxa Alatala maxorin, «Xa Isirayilakae mu sa la n ma masenyi ra, e fa a fala, «Alatala mu minixi i ma feo,» n munse rabama fa?» ² Alatala naxa a maxorin, «Munse na i belexe na ki?» A naxa a yaabi, «N ma yisuxuwuri.» ³ Alatala naxa a yamari, «A woli boxi.» A to a woli boxi, na naxa mafindi boximase ra, Munsa fa a gi a ya ra. ⁴ Alatala naxa a masen a

be, «I belexe itala i xa a suxu a xuli ma.» Munsa naxa a belexe itala. A to a suxu a belexe ra, na naxa findi yisuxuwuri ra.

⁵ Alatala naxa a masen a be, «Na findima tɔnxuma ra e be, fa a fala, e benba Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba Marigi Alatala bara mini i ma.» ⁶ Na dangi xanbi, Alatala man naxa a masen a be, «I belexe sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a fa a ramini, kune a belexe rafixexi. ⁷ A man naxa a yamari, «I man xa i belexe sa i kanke ma i xa donma bun ma.» A to na raba, a belexe naxa yalan keren na. ⁸ Alatala naxa a masen a be, «Xa Isirayilakae mu la i xui ra, xa na mu a ra na tɔnxuma singe ra, temunde e fama ne lade i ra na tɔnxuma firin de xa fe ra. ⁹ Xa e mu la i xui ra na tɔnxuma firinyie xa fe ra, i xa ye tongo Nili xure, i a rafili boxi ma. A findima ne wuli ra keren na.»

¹⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N Marigi, i a kolon i xa konyi mu fata woyende. N nenyi binya n de i kabi n dimedi temui. To masenyi mu na fe masaraxi.» ¹¹ Alatala naxa a masen a be, «Nde mixi nenyi rakelima? Nde mixi findima boboe ra, xa na mu tulixori? Nde mixi findima ya kanyi ra, xa na mu donxui? N tan Alatala xa mu a ra? ¹² Siga. N i malima masenyi tide. N masenyi yati rasoma ne i de i, i naxan tima.» ¹³ Munsa naxa a yaabi, «N Marigi, yandi, mixi gbete xee.»

¹⁴ Na kui Alatala naxa xɔnɔ Munsa ma. A naxa a masen a be, «I taara Haruna go? Lewi bonsoe mu a ra? N a kolon, na tan fata woyende. A jan na fafe i ralande. A seewama ne i tofe ra. ¹⁵ I masenyie tima ne a be, a naxan falama jama be. N wo firin malima na kui. N a masenma

wo be wo lan wo xa naxan fala. ¹⁶ Haruna i xui madangima n̄ama be, alɔ namijɔnme Ala xui madangima ki naxe. ¹⁷ I xa i xa yisuxuwuri tongo. I kaabanako birin nabama a tan na.»

Munsa gbilenfe Misira

¹⁸ Na temui Munsa naxa gbilen a bitanyi xɔnyi, a a fala a be, «N wama sigafe ngaxakerenyie yire Misira bɔxi ma, n xa a kolon e xa fe na ki naxe.» Yetiro naxa a yaabi, «Siga bɔnesa kui.»

¹⁹ Alatala nu bara a masen Munsa be Madiyan bɔxi ma, «I xa gbilen Misira. Naxee nu wama i faxafe, nee birin bara faxa.» ²⁰ Na kui Munsa naxa a xa gine nun a xa die baki sofalee fari, e gbilen Misira. Munsa naxa a xa yisuxuwuri fan xanin, Ala naxan ma fe fala a be.

²¹ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be, «I na gbilen Misira, i xa kaabanako birin naba Firawuna ya i, n naxee saxi i sagoe. Na temui n tan nan a xaxili raxɔrɔxɔma, alako a naxa tin n ma n̄ama beɲinde. ²² I xa a fala Firawuna be, «Alatala xui nan ya, Isirayila, n ma di singe nan a ra. ²³ N bara i yamari i xa a beɲin alako a xa siga n batude. I to bara tondi na ra, n i xa di singe faxama ne.»»

²⁴ Munsa to nu na biyaasi kui sigafe ra Misira, Alatala naxa mini a ma kɔɛ ra, a xa a faxa, ²⁵ kɔnɔ Munsa xa gine Sipora naxa a xa di xeme sunna geme xɛɲɛnxi ra, a na soli sa a sanyi ma. A naxa a fala, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli keren.» ²⁶ Na kui Alatala naxa Munsa lu na. Sipora xa masenyi, «N ma mɔri nan i ra, muxu nun naxan wuli keren,» a nu wama sunne wuli nan xa fe falafe.

²⁷ Alatala naxa a masen Haruna be, «I xa siga Munsa ralande gbengberenyi ma.» A to naralan Munsa ra Ala xa geya ma, a naxa a sunbu. ²⁸ Munsa naxa Alatala xa xεraya birin ya ba a be. A naxa na kaabanako fee fan fala a be, Ala naxan fixi a ma a rabafe ra.

²⁹ Munsa nun Haruna to Isirayilakae li, e naxa Isirayila fori birin malan. ³⁰ Haruna naxa dentεge sa e be Alatala naxan masenxi Munsa be. A naxa kaabanakoe fan naba jama ya xori. ³¹ Nama naxa la na birin na. E to a kolon a Alatala jengi saxi Isirayilakae xon ma e xa toore kui, e naxa e igoro boxi, e suyidi Ala be.

5

Munsa nun Haruna sigafe Firawuna yire

¹ Na dangi xanbi, Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire. E naxa a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma jama bepin, alako e xa siga n ma sali rabade gbengberenyi ma.»» ² Firawuna naxa yi maxorinyi ti, «Nde tan na na Alatala ra, n lan n xa naxan xa yaamari rabatu Isirayila bepinfe ra? N mu Alatala kolon! Na kui, n mu noma a lude Isirayila xa siga fefe ma!»

³ E naxa a fala a be, «Isirayila Marigi Ala bara fa muxu foxo ra. A lu muxu xa biyaasi xi saxan gbengberenyi yire, alako muxu xa serexee ba muxu Marigi Alatala be, xa muxu mu na raba muxu sontoma ne wuganyi ra, xa na mu santidegema ra.» ⁴ Misira mange naxa e yaabi, «Munsa nun Haruna, munfe ra wo wama jama

bafe wali dɛ i? Wo siga wo xa wali ra. ⁵ Yi nama to bara gbo ye yi bɔxi ma, wo wama e xa wali nan xun nakanafe fa.»

⁶ Na lɔxɔɛ Firawuna naxa konyie xa mangɛɛ nun wali xunyie yamari, ⁷ «Wo naxa sɛxɛ so Isirayila nama yi ra sɔnɔn, e naxan malanma boora ra e biriki bɔnbɔma tɛmɛi naxɛ. Yakɔsi e xa na sɛxɛ fen e yetɛ ra. ⁸ E dari biriki xasabi naxan bɔnbɔ ra, wo naxa sese ba na ra. Fuyante nan e ra. Na nan a ra, e a falama, «Muxu xa siga sɛrɛxɛ bade muxu Marigi Ala bɛ.» ⁹ Wo xa nde sa e xa wali xun ma, alako e naxa yanfa wali ma madaxui wɔyɛnyi xa fe ra.» ¹⁰ Konyi xa mangɛɛ nun wali xunyie naxa a fala Isirayila nama bɛ, «Firawuna naxɛ a a mu sɛxɛ soma wo yi ra sɔnɔn. ¹¹ Wo xa siga na fende wo yetɛ ra. Wo xa a kolon sese mu bama wo xa wali kote ra.»

¹² Na kui nama naxa yensen Misira bɔxi sɛxɛ xabade. ¹³ Mangɛɛ nu e ragbatama nɛ, e nu fa a fala, «Wo xa wo xa wali raɔnɔn lɔxɔ yo lɔxɔ alɔ a singe, sɛxɛ nu soma wo yi ra tɛmɛi naxɛ.»

¹⁴ Firawuna xa mixie nu fa Isirayilakae bɔnbɔ naxee nu tixi wali xunyie ra. E nu fa e maxɔrin, «Munfe ra xoro nun to, wo mu biriki xasabi bɔnbɔxi alɔ wo darixi a ra ki naxɛ?»

¹⁵ Isirayila wali xunyie naxa siga e mawade Firawuna xɔn a falafe ra, «I na yi mɔɔli rabafe muxu tan i xa konyie ra munfe ra? ¹⁶ E mu sɛxɛ yo soma muxu yi ra, kɔnɔ e a falama a muxu xa biriki bɔnbɔ! I xa mixie na muxu tan i xa konyi bɔnbɔfe, kɔnɔ e tan nan wali kanaxi.»

¹⁷ Firawuna naxa e yaabi, «Fuyantee nan wo ra. Na nan a toxi wo a falama, a wo xa siga sɛrɛxɛ

bade Alatala be. ¹⁸ Wo siga walide! Σεχε yo mu soma wo yi ra, sese man mu bama wo xa biriki konti ra.»

¹⁹ Isirayila wali xunyie naxa kontofili na woyenyi ra, a falafe ra, «Sese mu bama birikie konti ra wo naxan bonboma loxo yo loxo.» ²⁰ E to mini Firawuna xonyi, e naxa Munsa nun Haruna li naa. E nu na e memefe. ²¹ Na wali xunyie naxa a fala e be, «Alatala xa wo paxankata, barima wo bara muxu mapaxu Firawuna nun a xa mixie xon ma. Wo bara santidegema sa e belexe, e xa muxu faxes.»

²² Munsa naxa gbilen Alatala ma a falafe ra, «Marigi, i bara yi toore doxo yi jama ma munfe ra? I n xexi be munfe ma? ²³ Kabi n naxa siga Firawuna yire woyenfe ra i xili ra, a fa fe paaxi nan tun nabafe yi jama ra. I mu i xa jama xoreyaxi feo.»

6

Ala xa laayidi Munsa be

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «I fama a tode yakosi, n naxan nabama Firawuna ra. N senbe nan fama a niyade a xa Isirayila jama bepin, a yete xa e keru a xa boxi ma.»

² Ala man naxa a masen Munsa be, «N tan nan Alatala ra. ³ N naxa n yete masen Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be. Kono e mu n n xili kolonxi Alatala ra. E n kolonxi Ala Senbema xili nan na. ⁴ Muxu man naxa saata, n xa Kanaan boxi fi e ma, e xoreya rabaxi dennaxe. ⁵ N bara Isirayilakae wa xui me e xa konyiya kui Misirakae yi ra. N man bara ratu n ma saate

ma. ⁶ Na kui, a fala Isirayilakae be, «N tan nan Alatala ra. N fama ne wo raminide Misirakae xa noɛ bun ma. N xoreya fima ne wo ma. N fama ne wo xun sarade n senbe ra. N jaxankate ragoroma ne Misirakae ma e xa wali kobie xa fe ra. ⁷ N wo findima ne n ma jama ra. N fan findima ne wo Marigi ra. Na temui wo a kolonma ne, n tan nan na wo Marigi Alatala ra, naxan wo baxi konyiya kui Misirakae yi ra. ⁸ N fama ne wo rasode boxi ma, n nakalixi naxan ma fe ra, n xa a fi Ibrahima, Isiyaga, nun Yaxuba ma. N fama ne a fide wo ma, a lu wo sagoe.»

⁹ Munsa naxa na dentege Isirayilakae be, konɔ e mu la a xui ra e xa konyiya xoroɔɔe xa fe ra. Limaniya birin nu bara ba e yi. ¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa be, ¹¹ «Siga Misira mange yire. A fala Firawuna be a xa Isirayila jama bejin, e xa mini a xa boxi ra.» ¹² Konɔ Munsa naxa Alatala yaabi, «Xa Isirayilakae yati mu laxi n xui ra, Firawuna fan mu n xui suxuma feo, n tan naxan pan mu fata woyende.» ¹³ Alatala masenyi ti Munsa nun Haruna be na ki ne, Isirayilakae nun Misira mange Firawuna xa fe ra. A e yamari ne e xa Isirayilakae ramini Misira boxi ra.

¹⁴ Isirayila bonsoɛ yareratie nan yi ki:

Ruben naxan singe bari Isirayila, a xa die nan ya: Xanoki, Palu, Xesiron, nun Karimi. Ruben bonsoɛ nan na ki.

¹⁵ Simeyon xa die nan ya: Yemuweli, Yamin, Ohadi, Yakin, Soxara, nun gine Kanaanka xa di Sawulu. Simeyon bonsoɛ nan na ki.

¹⁶ Lewi xa die xilie nan yi ki e xa taruxui ki ma: Gerison, Kehati, nun Merari. Lewi xa simaya

naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun solofere li. ¹⁷ Gerison xa die findixi Libini nun Simeyi nan na e xabile ki ma. ¹⁸ Kehati xa die findixi Amarama, Yisehari, Xebiron, nun Yusiyeli nan na e xabile ki ma. Kehati xa simaya naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun saxan li. ¹⁹ Merari xa die findixi Maxali nun Musi nan na. Lewi xa die nan na ki e taruxui ki ma.

²⁰ Amarama naxa a baba barenyi Yebedi dɔxɔ, naxan Haruna nun Munsa bari a be. Amarama xa simaya naxa ɲe keme ɲe tongo saxan a nun solofere li.

²¹ Yisehari xa die nan ya: Kora, Nefegi, nun Sikiri.

²² Yusiyeli xa die nan ya: Misayeli, Elesafana, nun Sitiri.

²³ Haruna naxa Aminadabo xa di Eliseeba dɔxɔ, naxan findixi Naxason maagine ra. A naxa Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari bari Haruna be.

²⁴ Kora xa die nan ya: Asiri, Elekana, nun Abiyasafi a xabile ki ma.

²⁵ Haruna xa di Eleyasari naxa Putiyeli xa di gine dɔxɔ. A naxa Finexasi bari a be. Lewi bɔnsɔe yareratie nan na ki e xabile ki ma.

²⁶ Alatala Haruna nun Munsa yamari ne, «Wo Isirayilakae ramini Misira bɔxi ra e lanxunde ki ma.» ²⁷ Munsa nun Haruna nan woyen Misira mange Firawuna be Isirayilakae ramifera Misira kui.

²⁸ Alatala naxa yi masenyi ti Munsa be Misira bɔxi ma, ²⁹ «N tan nan na Alatala ra. Siga, n xui birin nadangi Misira mange Firawuna ma.»

³⁰ Munsa naxa Alatala yaabi, «N tan nan yi ki,

n mu fata woyende a fanyi ra. Firawuna noma tinde n ma masenyi ra di?»

7

Ala xa xeraya Munsa be

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Haruna xa i xui madangi Firawuna be alo namijonme Ala xui madangima mixie be ki naxe. ² N i yamarima naxan birin na, i xa na fala i taara Haruna be naxan na madangima Firawuna ma, alako a xa a lu Isirayilakae xa mini Misira boxi ra. ³ N Firawuna xaxili raxoroxoma ne. N tonxuma nun kaabanako gbegbe rabama ne Misira boxi kui, ⁴ konon Firawuna mu fama a tuli matide wo ra. N fama ne paxankate xoroxoe doxode Misira ma, n fa n ma jama Isirayila ramini a lanxunde ki ma. ⁵ N na Misira halaki Isirayila ramifera e tagi, e n kolonma ne Alatala ra.» ⁶ Munsa nun Haruna naxa Alatala xa yaamari suxu alo a masenxi e be ki naxe. ⁷ E nu masenyi tima Firawuna be temui naxe, Munsa xa simaya nu bara je tongo solomasaxan li. Haruna xa simaya nu bara je tongo solomasaxan a nun saxan li.

⁸ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be, ⁹ «Firawuna na a fala wo be, «Wo xa kaabanako nde raba,» i tan Munsa, i xa a fala Haruna be, a xa i xa yisuxuwuri tongo, a a woli Firawuna seeti ma. Na mafindima ne boximase ra.»

¹⁰ Na kui Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna yire, e fa a raba, alo Alatala e yamarixi ki naxe. Haruna naxa Munsa xa yisuxuwuri woli boxi ma Firawuna nun a xa kuntigie ya i, na naxa findi boximase ra. ¹¹ Na temui Firawuna naxa a

xa karamoxoe nun a xa mandurulae xili, e xa na kaabanako mooli raba e xa duureya ra. ¹² E nun Haruna birin naxa e xa yisuxuwurie woli boxi ma. Nee birin naxa mafindi boximasee ra, kono Haruna gbe naxa boore gbe gerun. ¹³ Na kui Firawuna xaxili naxa xoxoxo, a mu a tuli mati Munsa nun Haruna ra, alo Alatala nu bara a masen ki naxe.

Mankane singe: ye findife wuli ra

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa be, «Firawuna xaxili bara xoxoxo. A bara tondi n ma pama bepinde. ¹⁵ Tina geesege i xa naralan Firawuna ra Nili xure de. I xa i xa yisuxuwuri xanin, naxan nu bara mafindi boximase ra. ¹⁶ Menni i xa a fala Firawuna be, «Isirayilakae Marigi Alatala bara n xee i yire, n xa a fala i be, «N ma pama bepin, alako e xa siga n batude gbengberenyi ma.» Han yakosi i tan mu tinxi na xui suxude. ¹⁷ Na kui Alatala xa masenyi nan ya, «Na nan a ra, i fama a kolonde, n tan nan Alatala ra. N ma yisuxuwuri na din Nili xure ra, ye mafindima ne wuli ra. ¹⁸ Yexe naxee na Nili xure ma, e fama sontode, e xiri jaaxi fa mini, Misirakae mu noma na ye minde.»» ¹⁹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Haruna yamari, «I xa i xa yisuxuwuri itala Misira baae, xuree, nun dabonyi birin ma.» Na a niyama ne ye birin xa mafindi wuli ra Misira boxi ma, hali naxee na fepee kui, wuri nun geme daaxi.»

²⁰ Munsa nun Haruna naxa a raba alo Alatala e yamarixi ki naxe. Haruna naxa a xa yisuxuwuri itala, a a din Nili xure ra. Xure naxa findi wuli ra Firawuna nun a xa kuntigie ya xori. ²¹ Yexe

birin naxa faxa, e xiri jaaxi naxa mini Nili xure ma. Misirakae mu nu noma na ye minde, barima Misira ye birin findixi wuli nan na.

²² Mandurulae fan naxa na kaabanako mooli raba. Firawuna xaxili naxa xoxoxo, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala nu bara a masen ki naxe. ²³ Firawuna naxa gbilen a xonyi, a naxa na fe bote ba. ²⁴ Misiraka birin naxa tigie ge Nili xure seetie ma, alako e xa ye min daaxi soto, barima e mu nu noma Nili xure ye minde.

Mankans firin nde: lanxansarimae

²⁵ Alatala to ge Nili xure garinde, xi solofere dangi xanbi, ²⁶ a naxa a masen Munsa be, «I xa siga Firawuna yire, a fala a be, «Alatala bara a yamari, i xa a xa jama bejin, e xa siga a batude. ²⁷ Xa i mu tin na ra, Alatala fama i xa boxi birin xun nakanade lanxansarimae ra. ²⁸ E fama yiriwade Nili xure ma, e fa te, e so i xa banxi kui han e i xa sade li. E soma i xa kuntigie nun Misira jama xa banxie kui, e man soma taami rafalama dennaxe. ²⁹ Lanxansarimae fama ne tede i tan, i xa jama, nun i xa kuntigie birin ma.»

8

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «A fala Haruna be, a xa a xa yisuxuwuri itala baae, xuree, nun dabonyi birin xun ma alako lanxansarimae xa te Nili xure ma, e so Misira boxi ma.» ² Haruna to a xa yisuxuwuri itala Misira yee xun ma, lanxansarimae naxa te Misira boxi birin ma. ³ Mandurulae fan naxa na kaabanako mooli raba, e fan naxa lanxansarimae raso Misira boxi ma.

⁴ Na dangi xanbi Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo sa Alatala maxandi, alako lanxansarimae xa keli n tan nun n ma jama xun ma. N fama i xa jama rabepinde, e xa siga serexee bade Alatala be.»

⁵ Munsa naxa a fala Firawuna be, «Mange, i gbe binye. I xa nate tongo loxo safe ra lanxansarimae xa keli i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e xa lu Nili xure gbansan ma.»

⁶ A naxa a yaabi, «Tina.» Munsa naxa a fala, «A fama rabade na ki ne, alako i xa a kolon, muxu Marigi Alatala maniyee mu na. ⁷ Lanxansarimae fama kelide i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama xun ma, e fa lu Nili xure ma.»

⁸ Munsa nun Haruna to mini Firawuna xonyi, Munsa naxa Alatala maxandi lanxansarimae xa fe ra naxee nu Firawuna tooroma. ⁹ Alatala naxa Munsa xa maxandi suxu. Lanxansarimae naxa faxes banxie, xandee, nun daaxae kui. ¹⁰ Mixie naxa e koto, e xiri jaaxi fa din boxi birin na.

¹¹ Kono Firawuna to a to na fe nu bara dangi, a man naxa a xaxili raxoroxo, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masen ki naxee.

Mankane saxan nde: saasie

¹² Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «A fala Haruna be a xa a xa yisuxuwuri itala, a xa din boxi xube ra alako a xa mafindi saasie ra Misira boxi birin kui.» ¹³ E naxa a raba na ki. Haruna to a xa yisuxuwuri itala, a fa boxi xube garin, na birin naxa findi saasie ra, mixie nun xurusee foxo ra. Xube birin naxa findi saasie ra Misira boxi birin kui. ¹⁴ Mandurulae to kata na kaabanako mooli rabade, e mu no. Saasie nu dinxi mixi nun xuruse birin na. ¹⁵ Mandurulae

naxa a fala Firawuna be, «Ala foxi yati nan na ki,» konɔ Firawuna xaxili man naxa xoxoxo, a mu tin Munsa nun Haruna xui ra, alo Alatala a masenxi ki naxe.

Mankane naani nde: xerie

¹⁶ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «Tina geesege i xa kurun, i xa naralan Firawuna ra ye yire. I xa a fala a be Alatala xa masenyi nan ya, «N ma jama bejin, alako e xa siga n batude.

¹⁷ Xa i mu sa tin n ma jama bejinde, n fama xerie nan nadinde i tan, i xa kuntigie, nun i xa jama ma wo xonyi. Xerie fama lude Misirakae xa banxie nun e xa boxie birin ma. ¹⁸ Konɔ na loxo, Gosen boxi ratangama ne, n ma jama na dennaxe. Xerie mu luma naa, alako i xa a kolon a n tan Alatala na yi boxi yire birin ma. ¹⁹ N tagi rasa luma ne n ma jama nun i gbe ma. Wo na kaabanako toma ne tina.»

²⁰ Alatala a raba na ki ne. Xerie naxa din Firawuna, nun a xa kuntigie ra. Misira boxi birin xun naxa rakana xerie ra. ²¹ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo xa siga serexe bade wo Marigi Ala be Misira.» ²² Munsa naxa a yaabi, «Na mu lanma, barima muxu xa serexe mu rafan Misirakae ma. Xa muxu na serexe mooli ba Misirakae ya xori e naxee xonxi, e mu muxu magonoma xe? ²³ A lanma muxu xa xi saxan biyaasi raba gbengberenyi ma, muxu fa serexe ba muxu Marigi Alatala be, alo a muxu yamarixi ki naxe.»

²⁴ Firawuna naxa a fala Munsa be, «N fama wo bejinde, alako wo xa siga gbengberenyi ma serexe bade wo Marigi Alatala be. Konɔ wo naxa wo makuya a gbe ra. Yakosi, wo Ala

maxandi n be.» ²⁵ Munsa naxa a yaabi, «N bara tin. N na mini i xonyi, n Alatala maxandima ne. Tina, xerie makuyama ne Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa jama ra. Kono i tan Firawuna, i naxa muxu madaxu. I naxa tondi Isirayila jama bepinde alako e xa serexee ba Alatala be.»

²⁶ Munsa to mini Firawuna xonyi, a naxa Alatala maxandi. ²⁷ Alatala naxa Munsa xa duba suxu. Xerie naxa makuya Firawuna, a xa kuntigie, nun a xa jama ra. Hali keren mu lu naa. ²⁸ Kono Firawuna man naxa a xaxili xoxoxo, a mu tin Isirayila jama bepinde.

9

Mankane suuli nde: xurusee xa wuganyi

¹ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa siga Firawuna yire, i xa a fala a be, «Isirayilaka Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «I xa n ma jama bepin, alako e xa siga n batude.» ² Xa i tondi e bepinde, i kankan e ma, ³ Alatala fama wuganyi jaaxi radinde i xa xurusee ma, alo soe, sofalee, joxomee, ningee, yexeee, nun si. ⁴ Alatala fama Isirayilakae xa goore nun Misirakae xa goore tagi rasade. Isirayilakae xa xurusee mu wuganyi sotoma. ⁵ Alatala bara nate tongo na rabama temui naxe, a falafe ra, «Tina, n fama na nan nabade.»»»

⁶ Na kuye iba, Alatala a raba na ki ne. Misira goore birin naxa faxa, kono hali xuruse keren mu faxa Isirayilakae xa goore ya ma. ⁷ Firawuna naxa mixie xee na fe kolonde. E naxa a fala Firawuna be xuruse keren mu faxaxi Isirayilakae

xa gɔɔre kui, kɔnɔ a xaxili naxa xɔrɔxɔ, a man mu tin Isirayila pama beɓinde.

Mankane senni nde: suurie

⁸ Na temui Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be, «Wo xa te xube rate Firawuna ya xɔri. ⁹ A findima xube ra naxan dinma Misira bɔxi birin na, a suuri ramini Misirakae nun e xa xurusee birin ma.»

¹⁰ E naxa te xube xanin Firawuna yire. Munsa naxa a woli kooɔe ma, a fa suuri jaaxie ramini mixie nun xurusee ma. ¹¹ Mandurulae yati mu nɔ tide Munsa ya i suurie xa fe ra, naxee nu na Misirakae birin ma. ¹² Kɔnɔ Alatala naxa Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, alako a naxa tin Munsa nun Haruna xui suxude, alɔ Alatala nu bara a masen Munsa be ki naxe.

Mankane solofere nde: balabalanyi

¹³ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «Tina i xa kurun sigafe ra Firawuna yire, a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «N ma pama beɓin, e xa siga n batude, ¹⁴ xa na mu a ra n gbaloe mɔɔli birin naminima i tan, i xa kuntigie, nun i xa pama ma n senbe ra. Na kui i fama a kolonde n maniyɛ mu na duniɓa bende fupɔ fari. ¹⁵ N nu nɔma gbaloe jaaxi raminide wo ma n senbe ra, naxan nu nɔma wo sɔntɔde, wo lɔɛ duniɓa ma, ¹⁶ kɔnɔ n bara wo lu duniɓa alako n xa n senbe masen wo be, duniɓa xa n xili kolon. ¹⁷ Han ya i kira bolonma n ma pama ya ra, i tondi e xa siga. ¹⁸ Na nan a ra, tina n fama ne balabalanyi magaaxuxi ragorode Misira ma, wo mu naxan mɔɔli to kabi duniɓa fɔle. ¹⁹ I xa i xa gɔɔre nun i xa se birin naso yire makantaxi

kui, barima yi balabalanyi na bira, a mixi nun xuruse birin sɔntɔma nɛ.»»»

²⁰ Firawuna xa kuntigi ndee naxa gaaxu Alatala xa masenyi ya ra, e xulun e xa konyie nun e xa xurusee rasode yire makantaxi kui. ²¹ Kɔnɔ naxee mu nu e ɲɔxɔ saxi Alatala xa masenyi xɔn ma, e naxa e xa konyie nun e xa xurusee lu tandɛ.

²² Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I bɛlɛɛ itala koore mabiri, balabalanyi xa bira mixi, xurusee, nun xɛɛ fari Misira bɔxi birin ma.»

²³ Munsa to a xa yisuxuwuri itala koore ma, Alatala naxa seyamakɔnyi, galanyi, nun balabalanyi ragoro Misira bɔxi ma. ²⁴ Balabalanyi masunbuxi tɛ ra a naxa goro e ma. Misira bɔxi mu nu na gbalɔe mɔɔli to kabi a folɛ. ²⁵ Na balabalanyi naxa mixie nun xurusee magɔnɔ Misira bɔxi birin ma. A naxa xɛɛ nun wuri bilie fan kana. ²⁶ Gosen bɔxi gbansan naxa ratanga na gbalɔe ma, Isirayilakɛ nu na dɛnnaxɛ.

²⁷ Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e bɛ, «Yi biyaasi, n bara yunubi raba. Nɔndi na Alatala nan bɛ. N tan nun n ma ɲama bara tantan. ²⁸ Wo xa Alatala madiɲɛ, alako seyamakɔnyi nun balabalanyi xa ɲɔn. N bara tin wo bɛɲinde, n mu kankanma wo ma sɔnɔn.» ²⁹ Munsa naxa a fala a bɛ, «N na mini taa kui, n Alatala maxandima wo bɛ. Galanyi nun balabalanyi danma nɛ, alako i xa a kolon a Alatala nan gbe dunɲa ra. ³⁰ Kɔnɔ n bara a kolon, i tan nun i xa kuntigie, wo mu gaaxuxi Marigi Alatala ya ra sinden.»

³¹ Na balabalanyi nu bara sansi funden maniye nun gɛɛ futi kana, naxee mu nu mɔ sinden.

³² Mengi nun a maniye tan mu kana, barima e tan temui mu nu a lixi.

³³ Munsa naxa mini Firawuna xonyi, a siga taa fari ma. A to a belexe itala Alatala maxandide, galanyi, balabalanyi, nun tune naxa dan.

³⁴ Firawuna to na to, a man naxa yunubi soto, barima a tan nun a xa kuntigie naxa e xaxili raxoroxo. ³⁵ Na kui Firawuna mu tin Isirayilakae bepinde, alo Alatala a masenxi ki naxe Munsa saabui ra.

10

Mankane solomasaxan nde: katoe

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Siga Firawuna yire, barima n tan nan a xaxili nun a xa kuntigie xaxili raxoroxo, alako n xa n ma tonxuma makaabaxie masen e be. ² N gbaloe naxan doxoma Misirakae ma, wo xa na fala wo xa die nun wo xa mamadie be, alako wo xa a kolon, n tan nan Alatala ra.»

³ Munsa nun Haruna naxa siga Firawuna xonyi, e a fala a be, «Isirayila Marigi Alatala xa masenyi nan ya, «I tondima i yete magorode n be han mun temui? I xa n ma pama bepin, e xa siga n batude. ⁴ Xa i mu e bepin, tina n katoe radinma ne i xa boxi birin ma. ⁵ E boxi gbaata makotoma ne, e sansi nun wuri bili birin donma ne balabalanyi mu naxee lixi. ⁶ E fama sode i tan, i xa kuntigie, nun Misirakae birin xa banxie kui, alo wo benbae mu nu a toxi ki naxe kabi Misira folɛ.» Munsa to ge na falade, a naxa a kobe so, a mini Firawuna xonyi.

⁷ Firawuna xa kuntigie naxa a fala a be, «Yi xeme won tooro ma han mun temui? I xa a xa nama bejin alako e xa siga e Marigi Alatala batude. Han ya i mu a kolon Misira na sontofo ne?»

⁸ Firawuna naxa Munsu nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo siga, wo sa wo Marigi Alatala batu.» A man naxa e maxarin, «Ndee na sigafe wo ya ma?» ⁹ Munsu naxa a yaabi, «Muxu birin sigama ne: fonikee, forie, xeme, gine, muxu xa xurusee. Alatala xa sali xungbe na a ra.»

¹⁰ Firawuna naxa e yaabi, «Wo wama ne n xa a fala wo be, «Alatala xa wo kanta.» Xa n sa a lu wo xa siga, wo nun wo xa die, n a kolon wo fe kobi rabama ne. ¹¹ N mu tinma na ra. Xeme gbansan noma sigade Alatala batude, barima wo na nan maxarinxi.» A to ge na falade, Firawuna naxa e keru.

¹² Alatala naxa a masen Munsu be, «I belexe itala Misira boxi xun ma, katoee xa fa. E xa burexe xinde birin don balabalanyi mu naxee lixi.» ¹³ Munsu naxa a xa yisuxuwuri itala Misira boxi xun ma, Alatala fa foye ramini yanyi nun kee keren kui kelife sogetede. Na kuye iba, na foye nu bara fa katoee ra, ¹⁴ naxee din Misira boxi birin na. Katoee gbegbe naxa lu Misira yire birin. Han ya na fe maniye mu toxi, a man mu toma soton. ¹⁵ E naxa boxi birin makoto han a iforo. E naxa burexe xinde nun wuri bogi birin don balabalanyi mu naxan lixi. Burexe xinde yo mu lu wurie nun sansie kon na Misira boxi ma.

¹⁶ Firawuna naxa Munsu nun Haruna xili mafuren. A naxa a fala e be, «N bara yunubi soto wo Marigi Alatala ra, n bara haake soto

wo fan na. ¹⁷ Wo xa dije n ma, wo xa wo Marigi Alatala maxandi alako a xa yi toore ba n ma.» ¹⁸ Munsa naxa keli Firawuna yire, a naxa Alatala maxandi. ¹⁹ Alatala naxa turunnaade foye ramini, a katoe birin tutun soggorode, a sa e rasin Xulunyumi Baa ma. Hali katoe keren mu lu Misira. ²⁰ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxoroxo, alako a naxa Isirayilakae bejin.

Mankane solomanaani nde: dimi

²¹ Na temui Alatala naxa a fala Munsa be, «I belexe itala koore ma, dimi binye xa sin Misira boxi ma.» ²² Munsa to na raba, dimi binye naxa sin Misira boxi birin ma. Xi saxan bun ma ²³ mixi mu no a boore tode, mixi mu no kelide a xonyi. Kono Isirayilakae nu sabatixi dennaxe, menni tan iyalanxi. ²⁴ Firawuna naxa Munsa xili, a a fala a be, «Wo xa siga Alatala batude. Wo noma wo xa die nun wo xa ginxe xaninde, kono wo xa wo xa xurusee tan lu be.» ²⁵ Munsa naxa a yaabi, «I xa tin muxu xa xurusee xanin muxu naxee bama serexe ra muxu Marigi Alatala be. ²⁶ Muxu xa goore birin xa siga. Hali keren mu luma be. Ndee bama serexe nan na muxu Marigi Alatala be, kono muxu mu a kolon sinden xurusee mundun rawalima na kui, fo muxu xa so naa.»

²⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa Firawuna xaxili raxoroxo, a mu tin e bejinde. ²⁸ Firawuna naxa a fala Munsa be, «Keli n xun ma! I yete ratanga tife ra n ya i sonon. Xa n i to be, n i faxama ne.» ²⁹ Munsa naxa a yaabi, «A xa raba alo i a fala ki naxe. I mu n toma sonon.»

11

Marakolonyi mankanε fu nde ra: di singe faxe

¹ Alatala naxa a masen Munsa bε, «N fama kaabanako dōnxōε ragorode Firawuna nun Misirakae ma. Na dangi xanbi, Firawuna wo bεjinma nε, wo siga kerenyi ra. ² A fala pama bε e xa e dōxōboore makula gbeti nun xεema ra.» ³ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae kide. Misira pama nun Firawuna xa kuntigie naxa gaaxu Munsa ya ra.

⁴ Munsa naxa a fala, «Alatala xa masenyi nan ya, «Kōε tagi n Misira bōxi igirima nε, ⁵ di singe birin fa faxa kelife Firawuna xa di singe ma, a sa dōxō konyi ginεe xa di singe ra. Firawuna tan mangeya fima a xa di ma, konyi ginε tan taami rafalama, kōnō e xa di singe birin fama nε faxade. Hali Misirakae xa xurusee xa di singee faxama nε. ⁶ Na temui Misira wa xui nde mεma nε, e mu naxan mōoli mεxi temui dangixie, e mu naxan mōoli mεma temui naxee sa fama. ⁷ Kōnō Isirayilakae xōnyi, hali bare keren mu wonwonma. Na kui wo xa a kolon n tagi rasa luxi Misirakae nun Isirayilakae tagi. ⁸ Na temui i xa kuntigie birin fama nε e xinbi sinde n bun ma, e a fala n bε, a n tan nun n ma pama birin xa mini e xa bōxi kui. N na gε na rabade, n sigama nε.» Munsa to gε na falade, a naxa keli Firawuna xun ma, a xōnōxi ki fanyi ra.

⁹ Alatala nu bara a masen Munsa bε, «Firawuna mu a tuli matima wo ra. Na kui n nan n ma kaabanakoe xun masama nε Misira bōxi kui.» ¹⁰ Munsa nun Haruna nu bara na kaabanakoe birin naba Firawuna ya xōri, kōnō Alatala bara

Firawuna xaxili raxoroxo, a mu tin Isirayilakae xa mini a xa boxi kui.

12

Sayamaleke Dangi Sali

¹ Alatala naxa a masen Munsa nun Haruna be Misira boxi ma, ² «Yi kike naxan ya, yi nan findima wo be je kike singe ra. ³ Wo xa a fala Isirayila nama birin be, yi kike xi fu, denbaya yo denbaya xa yexee keren soto. ⁴ Xa denbaya nde xurun, e mu noma na ra, e xa kafu e doro boore ndee ma alako yexee keren xa e birin nali. ⁵ Na yexee xa findi xeme ra, naxan bara je keren soto, lanyuru yo mu naxan ma. Xa na mu a ra, wo noma si fan nawalide. ⁶ Wo xa a ragata han na kike xi fu nun naani. Na lora Isirayila denbaya birin xa e gbe kon naxaba soge dula temui. ⁷ Wo xa a wuli maso naade gbanyi nun a setie ma, a donma banxi naxan kui. ⁸ Na sube xa gan te ra, wo xa a don na ke ra taami lebinitare nun burexe xone ra. ⁹ Wo naxa a don a gantare ra, wo naxa a jin ye ra. Wo xa a birin gan a fanyi ra beenu wo xa a ixaba. A xunyi, a sanyie, nun a furingee xa gan temui keren. ¹⁰ Na sese naxa xi han geesege. Xa nde luxi, wo xa na woli te xora. ¹¹ Wo xa a don wo tagi ixirixi, wo xa sankirie soxi wo sanyie, a nun wo xa yisuxuwuri suxuxi wo belexe ra. Wo xa a don mafuren mafuren. Alatala xa Sayamaleke Dangi Sali serexe na a ra.»

¹² «Na ke ra, n Misira boxi isama ne, n di singe birin faxa mixie nun xurusee ya ma. N Misira xa alae paxankatama ne. N tan nan Alatala ra.

¹³ N na na wuli tonxuma to wo xa naade ma,

n dangima ne menni xun ma. Kasare yo mu wo lima, n Misira boxi ratonma temui naxe.»

¹⁴ «Na loxoe xa findi sali xungbe nan na wo be Alatala xa binye bun ma. Wo xa na sali raba je yo je Alatala xa yaamari ki ma. ¹⁵ Na sali waxati wo xa taami lebinitare don xi solofere bun ma. Sali folo loxoe, wo xa lebini birin namini wo xa banxie kui. Mixi yo naxan taami lebini daaxi donma na xi solofere bun ma, na kanyi xa ramini Isirayila pama ya ma. ¹⁶ Na sali loxoe singe nun na sali loxoe solofere nde, wo xa wo malan Alatala xa binye bun ma. Na loxoe firinyie, wo naxa wali yo raba bafe donse rafalafe ra.»

¹⁷ «Wo xa yi Taami Lebinitare Sali raba, barima n wo xa pama ramini Misira boxi ra na loxoe ne. N bara wo yamari wo xa yi sali raba je yo je abadan. ¹⁸ Kike singe, xi fu nun naani, nunmare folo temui, wo naxa taami yo don bafe taami lebinitare ra han a xi mɔxɔnen nun keren, a nunmare temui. ¹⁹ Na xi solofere bun ma, lebini yo naxa to wo xonyi, barima xɔje nun Isirayilaka birin naxan lebini donma na waxati bun ma, a raminima ne Isirayila pama ya ma. ²⁰ Wo naxa taami lebini daaxi don dede.»

²¹ Munsa naxa Isirayila fori birin xili, a a fala e be, «Wo xa siga xuruse nde sɔtɔde wo xa denbaye be. Wo xa e kon naxaba Sayamaleke Dangi Sali serexe ra. ²² Wo na ge xuruse kon naxabade, wo xa a wuli maso naade gbanyi nun naade seetie ma hisopi burexe ra. Mixi yo naxa mini a xa banxi kui han geesege. ²³ Alatala na Misira boxi isa di singe faxafe ra, a dangima ne banxie xun ma, wuli na naxee naade gbanyi

nun a seetie ma. A mu tinma kanari yo xa so wo xonyi. ²⁴ Wo nun wo xa die xa yi yaamari ratinme ne yo ne abadan. ²⁵ Wo na so boxi kui Alatala naxan laayidixi wo be, wo xa yi sali raba a ki ma. ²⁶ Wo xa die na wo maxorin, 'Yi sali munse masenma won be,' ²⁷ wo xa e yaabi, 'Sayamaleke Dangi Sali serexe nan a ra. Won na rabama Alatala be naxan dangi Isirayilakae xa banxie xun ma Misira, alako e xa ratanga, Misirakae tan xa faxe.»

Isirayila pama naxa a suyidi Alatala be. ²⁸ Isirayilakae naxa na yaamari ratinme alo Alatala a masenxi Munsa nun Haruna be ki naxe.

Mankane fu nde: di singe faxe

²⁹ Koe tagi Alatala naxa di singe birin faxe Misira boxi kui, kelifi Firawuna kibanyi kanyi xa di singe ma, a sa doxo geelimani xa di singe ra. A naxa xuruse xa di singe fan birin faxe. ³⁰ Na kui Firawuna naxa keli koe ra, a tan, a xa kuntigie, nun Misirakae birin, e fa e wa xui rate, barima banxi keren mu lu faxe mu ti dennaxe.

³¹ Na koe ra Firawuna naxa Munsa nun Haruna xili, a a fala e be, «Wo nun Isirayilakae, wo mini n ma pama ya ma. Wo siga, wo sa Alatala batu, alo wo nu wama a xon ma ki naxe.

³² Wo xa wo xa xurusee xanin, alo wo a falaxi ki naxe. Wo siga! Wo xa duba n fan be.»

³³ Misirakae nu gbataxi Isirayilakae xa siga. E nu a fala, «Xa e mu sigama, won birin fama ne sontode!» ³⁴ Na nan a ra Isirayilakae naxa taami ramulanxi mafilin e xa dugie kui, beenu taami xa te. E naxa taami nun taami ramulanse doxo e xun ma, e fa siga.

³⁵ Isirayilakae naxa gbeti, xεεma, nun dugie makula Misirakae ma alo Munsa a fala e be ki naxe. ³⁶ Alatala naxa a ragiri Misirakae xa tin Isirayilakae waxonfe ra. Na kui Isirayilakae naxa se gbegbe soto Misirakae yi ra.

Isirayilakae minife Misira

³⁷ Isirayilakae naxa keli Ramesesi, sigafe Sukoti. Xeme wulu keme senni nu na, bafe ginεe nun dimedie ra. ³⁸ Mixi gbetεe fan naxa bira e foxo ra, a nun goore gbegbe mooli birin. ³⁹ E naxa taami gan, na taami lebinitare ramulanxi ra, e faxi naxan na e xun ma kelifε Misira. Na taami mu nu texi, barima Misirakae to e kerι, e mu no fandε rafalade.

⁴⁰ Isirayilakae nu bara je keme naani je tongo saxan naba Misira. ⁴¹ Na je keme naani je tongo saxan jon loxoε yati, Alatala xa nama birin mini Misira boxi ra na ne.

⁴² Alatala to na koε radangi Isirayila nama raminife ra Misira, a lanma Isirayilakae birin xa na koε xungbilenyi radangi Alatala matoxofe ra je yo je. ⁴³ Alatala naxa yi seriye so Munsa nun Haruna yi ra Sayamaleke Dangi Sali xa fe ra, «Mixi yo naxa na serεxe don naxan mu findixi Isirayilaka ra. ⁴⁴ Wo xa konyi sunnaxie noma a donde, ⁴⁵ konο wo xa walike naxee kelixi yire gbete, e naxa a don. ⁴⁶ Na serεxe xa don banxi nan kui, wo naxa a sube xanin tande, wo naxa a xori yo gira. ⁴⁷ Isirayila nama birin xa Sayamaleke Dangi Sali raba. ⁴⁸ Xa wo xa xone nde wama Sayamaleke Dangi Sali rabafe Alatala xa binye bun ma, fo a xa xeme birin sunna a xa denbaya kui. Xa a bara na raba, a noma na

sali rabade alɔ Isirayilakae. Kɔnɔ sunnataree mu nɔma a donde. ⁴⁹ Lasiri nun xɔɲɛ birin na na sɛriyɛ bun ma.»

⁵⁰ Isirayilaka birin naxa a raba, alɔ Alatala Munsa nun Haruna yamarixi ki naxɛ. ⁵¹ Na lɔxɔɛ yati, Alatala naxa Isirayilakae ramini Misira bɔxi ra, e lanxunde ki ma.

13

Di singe sɛriyɛ

¹ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, ² «Wo xa di singe birin fi n ma, a findi mixi ra, a findi xuruse ra. N tan nan gbe na Isirayilakae birin xa di singee ra.»

³ Munsa naxa a fala ɲama bɛ, «Wo xa ratu to lɔxɔɛ ma sali ra, barima Alatala sɛnbɛ nan wo ramixi Misira bɔxi ma konyiya kui. Wo naxa lɛbini yo don na lɔxɔɛ. ⁴ Wo minixi to Abibi kike nan na. ⁵ Alatala na wo raso bɔxi kui, a naxan laayidixi wo benbae bɛ, Kanaankae, Xitikae, Amorigae, Hiwikae nun Yebusukae sabaɲixi dennaxɛ, xiɲɛ nun kumi xeɛma bɔxi naxan ma, wo xa Taami Lɛbinitare Sali raba na kike ra. ⁶ Na sali waxati wo xa taami lɛbinitare gbansan don xi solofere bun ma. Na xi solofere nde, wo xa sali raba Alatala xa binyɛ bun ma. ⁷ Na xi solofere bun ma taami lɛbinitare nan donma. Lɛbini yo naxa lu Isirayilaka nde xɔnyi. ⁸ Na lɔxɔɛ wo xa yi sali xa fe fatanfasi wo xa die bɛ, wo fa a fala, «N yi sali rabama nɛ, barima Alatala bara n namini Misira bɔxi ra.» ⁹ Yi sali luma nɛ wo bɛ alɔ tɔnxuma naxan saxi wo bɛɛɛ ma, xa na mu tɔnxuma naxan saxi wo tigi

ma, alako wo naxa nɛɛmu Alatala xa sɛriyɛ ma.
¹⁰ Wo xa yi sali raba a waxati jɛ birin na.»

¹¹ «Alatala na wo raso Kanaankae xa bɔxi ma, a a fi wo ma alo a laayidixi wo tan nun wo benbae bɛ ki naxɛ, ¹² wo xa wo xa di xɛmɛ singe birin fi Alatala ma, a nun wo xa xurusee xa di xɛmɛ singe. Wo xa di xɛmɛma singe birin findixi Alatala nan gbe ra. ¹³ Wo nɔma yɛxɛɛ xa na mu a ra si fide wo xa sofale xa di singe jɔxɔɛ ra, xa na mu a ra wo xa a kobe gira, a xa faxa. Wo xa wo xa di singe fan xun sara yɛxɛɛ ra. ¹⁴ Xa a sa li wo xa di nde wo maxɔrinma a wo yi fe rabama fe naxan ma, wo xa a yaabi, «Alatala senbɛ nan won naminixi konyiya kui Misirakae yi ra. ¹⁵ Firawuna to tondi muxu bɛjinde muxu xa siga, Alatala naxa Misira di singe birin faxa mixiɛ nun xurusee ya ma. Na nan a ra won xurusee xa di singe birin fima Alatala ma sɛrɛxɛ ra, a nun won ma di xɛmɛ singe birin xun sarama nɛ yɛxɛɛ ra.» ¹⁶ Na luma nɛ wo bɛ alo tɔnxuma naxan saxi wo belɛxɛ ma, xa na mu tɔnxuma naxan saxi wo tigi ma, barima Alatala senbɛ nan wo raminixi Misira bɔxi ma konyiya kui.»

Kelifɛ Misira

¹⁷ Firawuna to Isirayila jama bɛjin, Alatala mu e xun ti Filisita bɔxi kira ra, hali na kira nan to sɔɔneya, barima a a fala nɛ, «Xa jama gere lima kira xɔn ma, e nate masarama nɛ, e fa gbilen Misira.» ¹⁸ Na kui Alatala naxa jama ya rafindi gbengberenyi kira ma Xulunyumi Baa mabiri. Isirayilakae naxa mini Misira e xa geresosee ra e yi ra. ¹⁹ Munsa naxa Yusufu xɔrie

fan xanin, barima Yusufu nu bara Isirayila xa die rakali na fe ma, a falafe ra, «N a kolon, Alatala fama nɛ wo malide. Na tɛmɛi wo xa n xɔrie xanin wo xun ma yire gbɛtɛ.»

²⁰ Isirayilakae naxa keli Sukɔti, e sa yonkin Etama gbengberenyi fɔlɔxi dɛnnaxɛ. ²¹ Alatala nan nu tixi e ya ra. Yanyi ra a naxa e rapɛrɛ nuxui ra, kɔɛ ra a naxa e rapɛrɛ tɛ dɛxɛ ra koore ma, naxan nu kuye iyalanma e bɛ. Na ki e nu nɔma jɛrɛde kɔɛ nun yanyi ra. ²² Lɔxɔ yo lɔxɔ na nuxui nu tixi e ya ra yanyi ra, na tɛ fan nu tixi e ya ra kɔɛ ra.

14

Misirakae Isirayilakae sagatafe

¹ Alatala naxa a masen Munsɔ bɛ, ² «A fala Isirayilakae bɛ e xa gbilen, e xa fa yonkin Pi Haxiroti mabiri ra, Migidoli nun baa tagi. E xa lu baa dɛ ra Baali Sefon ya ra. ³ Firawuna a maɲɔxunma nɛ, a Isirayilakae bara lɔɛ gbengberenyi mabiri. ⁴ N Firawuna xaxili raxɔrɔxɔma nɛ, alako a xa bira wo fɔxɔ ra. Na kui n fama matɔxɔɛ sɔtɔde Firawuna nun a xa sɔorie saabui ra. Misirakae fama nɛ a kolonde a n tan nan na Alatala ra.» Isirayilakae a raba na ki nɛ.

⁵ Misira mange nun a xa kuntigie to a kolon, a Isirayilakae bara siga, e naxa natɛ masara, a falafe ra, «Won munse rabaxi yi ki? Won to Isirayilakae bɛɲinxi, e mu walima won bɛ sɔnɔn!» ⁶ Firawuna naxa yaamari fi soe xa xiri sɔori ragisee ra, sɔorie xa malan yire keren. ⁷ A naxa sɔori ragise fanyi kɛmɛ senni sugandi, sɔori ragise naxan birin na Misira e fa bira e fɔxɔ

ra. Sɔɔri kuntigi nu bakixi e birin kui. ⁸ Alatala naxa Misira mangɛ Firawuna xaxili raxɔrɔxɔ, a fa bira Isirayilakae fɔxɔ ra, naxee nu sigafe xun nakeli kui. ⁹ Firawuna nun a xa sɔɔri birin naxa bira Isirayilakae fɔxɔ ra e xa soe nun e xa sɔɔri ragisee ra. Misirakae naxa e li baa dɛ ra, e nu yonkinxi dennaxe, Pi Haxirɔti mabiri ra, Baali Sefon ya ra.

¹⁰ Firawuna to makɔrɛ e ra, Isirayilakae naxa e ya rakeli, e naxa Misirakae to fa ra. E naxa gaaxu ki fanyi ra, e fa e mawa Alatala bɛ. ¹¹ E naxa a fala Munsa bɛ, «I won naminixi Misira bɔxi ra munfe ra? Yakɔsi won faxama nɛ gbengberen yire. A mu nu fisa won xa faxa Misira? ¹² Won nu na Misira bɔxi ma temui naxe, muxu a fala nɛ i bɛ, «Muxu walife Misirakae bɛ, na fisa muxu bɛ dine faxafe ra gbengberenyi ma.» ¹³ Munsa naxa jama yaabi, «Wo naxa gaaxu, wo xa limaniya. To wo fama Alatala xa kisi tode. Misirakae naxee yi ki, wo mu e toma sɔnɔn. ¹⁴ Alatala nan gere soma wo bɛ. Wo sabari.»

¹⁵ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I mawafe n bɛ munfe ra? A fala Isirayilakae bɛ, e xa ti kira xɔn ma. ¹⁶ I xa yisuxuwuri rate, a itala baa xun ma, alako baa xa rabi, Isirayilakae xa igiri bɔxi xaraxi ra. ¹⁷ N Misirakae xaxili raxɔrɔxɔma nɛ, alako e xa bira wo fɔxɔ ra. Na kui n matɔxɔɛ sɔtoma Firawuna, a xa sɔɔrie, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra. ¹⁸ N na gɛ matɔxɔɛ sɔtode Firawuna, a xa sɔɔri ragisee, nun a xa soe ragimae saabui ra, Misirakae a kolonma nɛ a n tan nan na Alatala ra.»

¹⁹ Ala xa maleke naxan nu na sigafe Isirayila nama ya ra, a naxa gbilen e xanbi ra. Nuxui fan naxa keli e ya ra, a fa ti e xanbi ra ²⁰ Misirakae nun Isirayilakae tagi. Na nuxui naxa a niya Misirakae xa lu dimi kui, Isirayilakae tan xa lu naiyalanyi kui. E mu no e makorede e boore ra na koe ra.

²¹ Munsa to a belexe itala baa xun ma, Alatala naxa baa tutun koe birin na foye xungbe ra kelife sogetede. A naxa kira xaraxi ramini baa tagi. ²² Isirayilakae dangima dennaxe, baa yee naxa malan e yirefanyi ma nun e koola ma. ²³ Misirakae naxa e sagata. Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae birin naxa bira e foxo ra baa tagi. ²⁴ Subaxe ma, Alatala naxa a ya rasiga Misira xa soorie ma kelife koore ma, te nun nuxui na dennaxe, a fa e ifu. ²⁵ A naxa a ragiri soorie ragisee sanyie xa ba na, e xa jere xa xoxo. Na kui, Misirakae naxa a fala, «Won xa won gi Isirayilakae ma, barima Alatala nan na e xa gere sofe.»

²⁶ Alatala naxa a masen Munsa be, «I belexe itala baa xun ma, ye xa radin Misirakae, e xa soori ragisee, nun e xa soe ragimae xun na.»

²⁷ Munsa to na raba subaxe ma, baa naxa gbilen a yire. Misirakae nu na e gife temui naxe, Alatala naxa ye dusu e birin xun na. ²⁸ Ye naxa Firawuna xa soorie, a xa ragisee, soe ragimae, nun a xa soori birin makoto. Naxee nu biraxi Isirayilakae foxo ra baa kui, nee birin naxa loe.

²⁹ Kono Isirayilakae naxa baa igiri kira xaraxi xon ma. Ye nu malanxi e yirefanyi ma nun e koola ma. ³⁰ Na loxe Alatala naxa Isirayilakae

ratanga Misirakae ma. Isirayilakae naxa Misirakae furee to baa de ra. ³¹ Isirayilakae to Alatala senbe to a naxan nawalixi Misirakae xili ma, e naxa gaaxu Alatala ya ra, e fa e taxu Alatala nun a xa xera Munsa ra.

15

Isirayilakae xa beeti

¹ Na dangi xanbi Munsa nun Isirayilakae naxa yi beeti ba Alatala be.

«N xa yi beeti ba Alatala be,
naxan xili gbo.

A bara soe nun a ragima madula baa ma.

² N senbe na Alatala nan na.

N a matoxoma beeti ra.

A bara findi n Nakisima nun n Marigi ra.

N tantui rasigama n benbae Marigi ma.

³ Senbema nan Ala ra.

A xili ne Alatala.

⁴ A naxa Firawuna xa soorie nun e ragisee rasin
baa ma.

Firawuna xa kuntigie naxa madula Xulunyumi
Baa ma.

⁵ Mɔronyie naxa e makoto,
e naxa goro a botini ma alo geme.

⁶ Alatala, i senbe magaaxu.

I bara no i yaxuie ra,

i bara no i matandimae ra.

⁷ I xa mangeya senbe magaaxu.

I boje na te, e ganma ne
alo sexe te soxi naxan na.

⁸ I xa foye naxa Xulunyumi baa rabi,
kira xaraxi naxa lu a tagi.

Mɔronyie naxa te alo banxi xale.

Ye naxa ti, a xoxoxo.

⁹ Isirayila yaxui a fala ne,
 «N birama ne e foxo ra, han n e li,
 n e harige tongoma ne, han n wasa.
 N e sontoma ne n ma santidegema ra.»

¹⁰ Kono i tan naxa foye ramini,
 baa naxa e radula.
 E naxa goro ye xora alo yoxui.

¹¹ Alatala, i maniyε mu na adama xa alae ya ma.
 I xa seniyenyi fiixe,
 i xa nore gbo,
 i xa kaabanakoe wuya.
 I maniyε na minden?

¹² I to i senbe ramini,
 boxi naxa e gerun.

¹³ I xa pama naxan xun saraxi,
 i fama e xun tide i xa xanunteya ra,
 naxan mu nonma abadan.
 I fama e xun tide i xa lingira seniyenxi yire i
 senbe ra.

¹⁴ Namane gbeteε na na me,
 e gaaxuma ne.
 Filisitakae bope minima ne.

¹⁵ Edon yareratε ifuma ne,
 Mowaba mangεε serenma ne.
 Limaniya birin bama ne Kanaan pamane yi ra.

¹⁶ Alatala, gaaxui nun kontofili e suxuma ne,
 e de balanma ne i senbe ra,
 han i xa pama dangi,
 i naxan xun saraxi.

¹⁷ I fama ne i xa pama rasabatide i xa geya fari,
 i dennaxe sugandixi i xa lingira seniyenxi ra.

¹⁸ Alatala xa mangεya buma abadan.»

¹⁹ Firawuna xa soe, a xa soori ragisee, nun a xa soe ragimae to goro baa ma, Alatala naxa baa radin e xun ma, konɔ Isirayilakae naxa dangi kira xaraxi ra baa tagi.

²⁰ Haruna maagine Mariyama, naxan findixi namijonme gine ra, a naxa boote maxa. Gine gbete naxa fare boron. ²¹ Mariyama naxa yi beeti ba,

«Wo beeti ba Alatala be,

barima a xili gbo.

A bara soe nun e ragimae radula baa ma.»

²² Munsa naxa Isirayilakae xun ti Suru gbengberenyi rakelife Xulunyumi Baa de ra. E naxa e jere xi saxan gbengberenyi ma, e mu ye soto. ²³ E naxa Mara li, konɔ e mu no Mara ye minde barima na ye nu konɔ. «Mara» wama «xone» nan falafe. ²⁴ Nama naxa sonxo Munsa ma, «Won ye soto ma minden?» ²⁵ Munsa naxa a de rawa Alatala xon ma. Alatala naxa wuri mooli nde masen Munsa be, a fa na woli ye xora, ye xone naxa ba. Alatala to ge e xaxili matode menni, a naxa yi saate tongo e be, ²⁶ «Xa wo wo tuli mati n xui ra a fanyi ra, xa wo bira n ma tinxinyi foxo ra, xa wo n ma yaamari birin suxu, wo n ma seriye birin binya, n tan, wo Marigi Alatala, n mu fure paaxi yo ragoroma wo ma, alo n naxan nagoro Misirakae ma. N tan nan Alatala ra, naxan wo rayalanma.»

²⁷ E to dulonyi fu nun firin nun tugi bili tongo solofere li Elimi, e naxa yonkin menni.

16

Isirayilakae xa sɔnxɔɛ

¹ Isirayila pama birin naxa keli Elimi, sigafe ra Sini gbengberenyi ma, naxan na Elimi nun Turusinina tagi. E biyaasi naxan naba keli Misira han Sini gbengberenyi ma, na naxa bu kike firin a nun xi fu nun suuli. ² Menni Isirayila pama naxa sɔnxɔ Munsu nun Haruna ma, ³ a falafe ra, «Munfe ra Alatala mu a ragirixi won xa faxa Misira bɔxi ma? Menni sube nun taami nu na won yi ra naxan won lugama, kɔnɔ be yi gbengberen yire, won fama faxade kaame nan na.»

⁴ Alatala naxa a masen Munsu be, «N fama taami ragorode wo be kelife koore ma. Nama xa mini, e xa a matongo geesege e naxan donma lɔxɔɛ keren kui. N fama e xaxili matode, xa e jɛrɛma n ma yaamari nan ma. ⁵ A xi senni nde, e xa xi firin daaxi matongo.»

⁶ Munsu nun Haruna naxa a fala Isirayila pama be, «To nunmare wo a kolonma ne, a Alatala nan wo ramixi Misira bɔxi ra. ⁷ Tina geesege, wo fama Alatala xa kaabanako tode. A bara wo xa sɔnxɔɛ me. Munfe ra wo wama sɔnxɔfe muxu tan ma? ⁸ To nunmare Alatala wo kima sube ra, geesege a wo kima taami ra, han wo luga. Wo mu sɔnxɔxi muxu tan xa ma de. Wo sɔnxɔxi Alatala nan ma, naxan bara wo xui birin me.»

⁹ Munsu naxa a fala Haruna be, «A fala Isirayila pama be, e xa e yete masen Alatala be, barima a bara e xa sɔnxɔɛ me.» ¹⁰ Haruna nu woyenfe Isirayila pama be temui naxe, e naxa e ya rafindi gbengberenyi ma, e fa Alatala xa nɔre to mini ra

nuxui kui. ¹¹ Alatala naxa a masen Munsa be, ¹² «N bara Isirayilakae xa sɔnxɔe me. A fala e be, «Nunmare wo sube donma, geesege wo lugama taami ra. Na kui wo a kolonma ne, a n tan nan na wo Marigi Alatala ra.»»

¹³ Nunmare yati xonie naxee xili konkolee naxa radin e yonkinde birin ma. Na kuye iba xini naxa lu e yonkinde rabilinyi ma. ¹⁴ Na xini to ba na, se nde naxa lu boxi fari alo balabalanyi. ¹⁵ Isirayilakae to na to, e naxa e boore maxorin, «Munse ya?» E mu a kolon se yo na ki. Munsa naxa a fala e be, «Taami nan a ra, Alatala naxan fixi wo ma baloe ra.» ¹⁶ Alatala xa yaamari nan ya, «Wo xa sigaati ya solofere tongo mixi birin be naxan na wo xonyi.» ¹⁷ Isirayilakae a raba na ki ne. ¹⁸ E to a maniya, naxee gbe nu gboxi, a mu dangi ye, naxee fan gbe nu xurunxi, a e ralixi ne. Kankan naxa baloe xasabi soto naxan a ralima.

¹⁹ Munsa naxa a fala e be, «Yi baloe naxa raxi han geesege.» ²⁰ Kono ndee mu Munsa xui suxu, e naxa a ragata han geesege. Kulie naxa bira a i, a xiri jaaxi naxa mini. Munsa naxa xono na kanyie ma.

²¹ Geesege yo geesege, kankan nu fa a gbe donse matongo, kono soge na te, a donxoe naxan luxi, na xunu a i. ²² A xi senni nde, e naxa xi firin daaxi matongo, sigaati ya fu nun naani mixi keren be. Yareratie naxa na dentege sa Munsa be. ²³ Munsa naxa a fala e be, «Alatala naxe a tina malabui loxoe nan a ra, loxoe seniyenxi Alatala be. Wo xa nde gan, wo xa nde satun. A donxoe naxan na lu, wo xa na ragata han tina geesege.» ²⁴ E to nde ragata han geesege, alo

Munsa a yamari e be ki naxe, e naxa a to kuli mu biraxi a i, a man mu bɔrɔ. ²⁵ Munsa naxa a fala e be, «Wo xa a don to, barima to nan malabui lɔxɔe ra Alatala xa binye bun ma. Na donse mu goroma bɔxi ma to. ²⁶ Wo xa a matongo xi senni bun ma, kɔnɔ a xi solofere nde, wo mu sese toma, barima malabui lɔxɔe na a ra.»

²⁷ A xi solofere nde, mixi ndee mini ne na donse matongode, kɔnɔ e mu sese to. ²⁸ Na kui Alatala naxa a masen Munsa be, «Wo n ma yaamari nun n ma seriyɛ matandima han mun temui? ²⁹ Wo xa a kolon, n tan Alatala nan malabui lɔxɔe seriyɛ masenxi wo be. Na nan a ra, xi senni nde wo donse xi firin daaxi sɔtɔma. A solofere nde wo naxa siga dɛdɛ, wo birin xa lu wo xɔnyie, malabui lɔxɔe nan a ra.» ³⁰ Na kui nama naxa e malabu na lɔxɔe solofere nde ma.

³¹ Isirayilakae naxa na donse xili fala «mana,» naxan nu wama a falafe, «Munse a ra?» A maniya funden xɔri ra, a fiixe, a jɔxun alɔ digiyanyi. ³² Munsa naxa a fala, «Alatala xa yaamari nan yi ki, «Wo xa yi mana sigaati ya solofere ragata, alako wo bɔnsɔe naxee fama baride e xa donse to n naxan nagoroxi wo ma gbengberenyi ma, n to wo ramini Misira bɔxi ra.»»

³³ Na kui Munsa naxa a fala Haruna be, «I xa mana sigaati ya solofere sa sesase kui, i xa a dɔxɔ hɔrɔmɔlingira yire, alako a xa findi tɔnxuma ra wo bɔnsɔe be naxee fama baride.» ³⁴ Haruna naxa na sesase dɔxɔ Alatala xa hɔrɔmɔlingira yire saatɛ kankira ya ra, alako a xa ragata alɔ Alatala a masenxi Munsa be ki naxe. ³⁵ Isirayilakae mana don ne ne tongo naani

bun ma, han e sa so Kanaan boxi ma, si gbeteε sabatixi dennaxe. ³⁶ Na sigaati ya solofere naxan nu rawalima na mana maniyafe ra, a doxo fu findixi busali keren nan na.

17

Turusinina fanye

¹ Isirayila jama birin naxa keli Sini gbengberenyi ma, e fa biyaasi raba alo Alatala nu luma e yamari ra ki naxe. E to Refidimi li, e naxa yonkin naa, konɔ e mu ye min daaxi soto. ² Nama naxa ti Munsa kanke, e a fala a be, «Ye so muxu yi ra.» Munsa naxa woyen e be, «Wo tima n kanke munfe ra? Wo na Alatala matofe munfe ra?»

³ Ye xoli nu bara gbaa jama ra, e nu fa a fala Munsa be, «Munfe ra i muxu ramini Misira boxi ra? I wama ne muxu xa denbaya nun muxu xa xurusee xa faxe ye xoli ra gbengberenyi ma?»

⁴ Munsa naxa a de rawa Alatala xon ma, a falafe ra, «N noma munse rabade yi jama ra? A gbe mu luxi e xa n faxe.» ⁵ Alatala naxa Munsa yaabi, «I xa dangi jama ya ra, a nun Isirayila fori ndee. I xa i xa yisuxuwuri tongo, i Nili xure garin naxan na, i ti e ya ra. ⁶ N tima i ya ra, fanye seeti ma, naxan na Xorebe geya yire. I xa na fanye garin. Na kui ye minima ne jama naxan minma.» Munsa naxa a raba na ki Isirayila forie ya xori. ⁷ A naxa na yire xili sa Masa nun Meriba, na nan na ki «matoe nun sonxoε,» barima Isirayilakae sonxo ne Munsa ma menni, e man naxa Alatala mato na a falafe ra, «Alatala na won tagi ba, ka a mu won tagi?»

⁸ Amalekikae naxa fa Isirayila gerede Refidimi.
⁹ Munsa naxa a fala Yosuwe be, «Xeme ndee mayegeti, wo fa mini Amalekikae gerede. Tina, n tima ne geya fari Ala xa yisuxuwuri ra n yi.»
¹⁰ Yosuwe naxa Amalekikae gere alo Munsa a yamarixi ki naxe. Munsa, Haruna, nun Xuru naxa te geya fari. ¹¹ Munsa to a belexe itema, Isirayila senbe nu gboma, kono a to a belexe igoroma, Amalekikae senbe tan nu gboma. ¹² Munsa belexee to binya a ra, e naxa geme nde tongo a doxoma naxan fari. Haruna nun Xuru naxa lu Munsa seeti ma, a kola nun a yirefanyi ma, a belexe ratefe ra han soge dula temui. ¹³ Na kui Yosuwe naxa no Amaleki nun a xa soorie ra santidegema xepexie ra.

¹⁴ Alatala naxa a masen Munsa be, «Yi taruxui sebe alako pama xa ratu a ma. I man xa a fala Yosuwe be, «N fama ne Amalekikae xa fe ponde yi dunja ma.»» ¹⁵ Munsa naxa yire nde rafala serexebade ra, a naxa na yire xili sa, «Alatala nan xun nakeli fima n ma,» ¹⁶ barima a nu bara a xaxili ti Alatala xa mangeya ra. Munsa naxa a a fala, «Alatala Amalekikae gerema ne abadan.»

18

Yetiro sigafe Munsa yire

¹ Munsa bitanyi Yetiro, naxan findixi Madiyan serexedube ra, a naxa a me Alatala naxan nabaxi Munsa nun a xa pama Isirayila be, e raminife ra Misira boxi kui. ² Munsa nu bara a xa gine Sipora nun a xa di firinyi xee Yetiro xonyi. ³ Munsa xa di singe nu xili Gerisomi, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «Xone nan n na yi boxi ma.»

⁴ Boore nu xili Eliyeseri, barima na xili nu wama a falafe e gbe xui, «N baba Marigi bara n mali, a bara n natanga Firawuna xa santidegema ma.»

⁵ Munsa bitanyi Yetiro naxa Munsa xa ginɛ nun na xa die xanin Munsa yire gbengberenyi ma, a nu yonkinxi dɛnnaxɛ, Ala xa geya mabiri.

⁶ Yetiro nu bara xɛɛra xɛɛ Munsa xɔn a falafe ra, «N tan, i bitanyi Yetiro, n na fafe i xa ginɛ nun a xa di firinyie ra.»

⁷ Munsa naxa mini a bitanyi ralande. A naxa a xinbi sin a ya ra, a man fa a sunbu. E to e boore xɛɛbu, e naxa so Munsa xɔnyi.

⁸ Munsa naxa fee ya ba a bitanyi bɛ, Alatala naxan birin naba Firawuna nun Misirakae ra Isirayila xa fe ra. A naxa Isirayila xa ɲaxankatɛ birin fala a bɛ, a nun Alatala e rakisixi ki naxɛ.

⁹ Yetiro naxa sɛɛwa Alatala xa hinɛ ra a naxan masenxi Isirayila bɛ, a e bafe ra Misirakae yi ra.

¹⁰ Yetiro naxa a fala, «Tantui na Alatala bɛ, naxan wo ba Misirakae nun Firawuna yi ra, naxan Isirayila ɲama raminixi e xa nɔɛ bun ma!

¹¹ N bara a kolon Alatala senbɛ gbo dangi adamadie xa alae mɔoli birin na, barima a bara ɲama igoro naxan nu bara a yete rafisa Isirayilakae bɛ.»

¹² Na tɛmui Munsa bitanyi Yetiro naxa sɛrɛxɛ gan daaxi nun sɛrɛxɛ gbɛtɛɛ ba Alatala bɛ. Haruna nun Isirayila fori birin naxa na sɛrɛxɛ don Munsa bitanyi yire Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui.

¹³ Na kuye iba, Munsa naxa a magoro, a xa kiiti sa Isirayilakae tagi. ɲama naxa lu a yire kelife gɛɛsɛgɛ han nunmare. ¹⁴ A bitanyi to a to Munsa naxan birin nabama ɲama bɛ, a naxa a

fala a be, «I na munse rabafe yi jama be? Munfe ra kiiti wali birin dɔxɔxi i keren nan xun ma kelife gɛɛsege han nunmare?» ¹⁵ Munsa naxa a bitanyi yaabi, «Nama faxi n yire Alatala xa kiiti nan fende. ¹⁶ Galanbui na lu mixie tagi e fama n yire n xa kiiti sa Alatala xa yaamarie nun a xa seriye ra.»

¹⁷ Munsa bitanyi naxa a fala a be, «A mu lanma i xa a raba na ki.» ¹⁸ I nun i xa mixie, wo taganma ne. I keren mu noma yi kote xaninde. ¹⁹ I xa i tuli mati n ma marasi ra. Ala xa i mali. I tan xa findi jama xui madangima ra Alatala be. ²⁰ I lan ne i xa e xaran Alatala xa seriye nun a xa yaamarie ra. I xa Ala xa kira masen e be, e birama naxan fɔxɔ ra. ²¹ Mixi kendee sugandi jama ya ma, nondi fale naxee gaaxuma Alatala ya ra, naxee riba xɔnxi. I xa nee findi yareratie ra jama xun ma xunlande ki ma. Nde xa lu mixi wulu keren xun ma, boore mixi keme xun ma, boore mixi tongo suuli xun ma, boore mixi fu xun ma. ²² Nee xa kiiti birin sa mixie tagi, fo kiiti nde naxee xɔrɔxɔ. E xa na kiiti xɔrɔxɔe masen i tan be. Na ki, kote mu dɔxɔma i keren xun. ²³ Xa i Ala xui suxuma, na rabafe noma findide soɔneya ra wo birin be, bɔɔesa fa lu jama be e xɔnyi. ²⁴ Munsa naxa a bitanyi xui suxu, a birin naxa raba alo a falaxi ki naxe. ²⁵ Munsa naxa mixi kendee sugandi Isirayilakae ya ma, a fa e dɔxɔ jama xun na xunlande ki ma, mixi wulu keren xun ma, mixi keme xun ma, mixi tongo suuli xun ma, nun mixi fu xun ma. ²⁶ E nu kiitisa wali raba temui birin, fo kiiti xɔrɔxɔe e nee nan masenma Munsa be. ²⁷ Na temui Munsa naxa a bitanyi bejin. Yetiro naxa gbilen a xa bɔxi ma.

19

Isirayila pama sofe Turusinina

¹ Kike saxan yati to dangi, kelife e mini Misira boxi ra temui naxe, Isirayilakae naxa so Turusinina gbengberenyi ma. ² E to keli Refidimi, e naxa so Turusinina gbengberenyi ma, e yonkin geya ya tagi. ³ Munsa naxa te geya fari sigafe Alatala yire. Alatala naxa a xili geya fari, a a masen a be, «I xa a fala Isirayilakae Yaxuba bonsoe be, ⁴ «Wo bara a to, n fe naxan nabaxi Misirakae ra. Wo bara a kolon n faxi wo ra n yire ki naxe. A luxi alo wo bakixi xoni nan fari. ⁵ Xa wo n xui suxu n ma saate rakamalife ra, wo fama ne findide n ma pama sugandixi ra si birin ya ma. N gbe nan dunja birin na, ⁶ konoo wo tan findima n ma si seniye nxi nan na, naxan serexedube wali rabama.» I xa na masenyi ti Isirayilakae be.»

⁷ Munsa naxa goro, a fori birin xili, a fa Alatala xa masenyi birin dentege e be. ⁸ Nama birin naxa a fala, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»

Munsa naxa pama xa yaabi dentege Alatala be. ⁹ Alatala naxa a masen Munsa be, «N fama woyende i be nuxui kui pama ya xori, alako e xa lanlanteya sa i ma temui birin.»

Munsa naxa pama xa masenyi dentege Alatala be. ¹⁰ Alatala naxa a masen Munsa be, «A fala pama be, e xa e yete raseniye n to nun tina. E xa e xa dugie fan xa. ¹¹ E xa redi tina bora ya ra, barima n fama ne gorode pama birin ya tode ra na loxo Turusinina geya fari. ¹² I xa naaninyi sa geya rabilinyi birin ma, i fa a fala pama be, «Mixi

yo naxa te geya fari, mixi yo naxa a makore a ra, barima naxan yo din a ra, na kanyi faxama ne.» ¹³ Wo naxa wo belexe din na kanyi ra, wo a magonɔ geme ra han a faxa. Xa na mu, wo xa a masoxo xalie ra. A findi daalise ra, a findi mixi ra, a lanma a xa faxa. Mixi mu lanma a xa te geya fari, fo sara xui na mini mixi sugandixi ndee fa te.»

¹⁴ Munsa to goro geya ma pama yire, a naxa marasenyenyi fe fala e be, e xa e yete nun e xa dugie rasenyen. ¹⁵ A naxa a fala pama be, «Wo xa wo yete yailan tina bora ya ra. Sade fe naxa lu wo tan nun wo xa ginɛe tagi.»

¹⁶ A xi saxan loxoɛ, galanyi nun seyamakonyi naxa bira boxi ma geesege, nuxui ifooroxi naxa to geya ma. Sara xui naxa mini senbe ra. Nama birin naxa gaaxu. ¹⁷ Munsa naxa pama mati geya lanbanyi Ala xui ramede. ¹⁸ Tuuri nu na Turusinina geya ma, barima Alatala nu bara goro te tagi. Na tuuri nu tema ne, alo fiili na gan. Geya nu serenma senbe ra. ¹⁹ Sara xui nu sigama gbo ra. Na temui Munsa naxa woyen, Ala naxa a yaabi.

²⁰ Alatala naxa goro Turusinina geya fari, a fa Munsa xili. Munsa to te naa, ²¹ Alatala naxa a masen a be, «I xa goro, i xa a fala pama be, e naxa wuruntun n tofe ra de, xa na mu a ra, a gbegebe faxama ne. ²² Hali serexedube naxee e makorema n na, e xa e yete rasenyen, alako n naxa fa e faxa.» ²³ Munsa naxa a fala Alatala be, «Nama mu noma tide Turusinina geya fari, barima i jan bara muxu yamari naaninyie xa sa geya rabilinyi ma, pama xa lu e xati ma.»

24 Alatala naxa a masen a be, «I xa goro sinden Haruna fɔxɔ ra. Na temui wo firin xa te. Serexedubee nun pama naxa te de, xa na mu a ra, e faxama ne.» 25 Munsa naxa goro pama yire, a fa na masenyi ti e be.

20

Ala xa seriye fu

1 Na temui Alatala naxa yi masenyi ti: 2 «N tan Alatala nan wo Marigi Ala ra, naxan wo ramini Misira konyiya kui.»

3 «Wo naxa ala gbeteɛ batu bafe n tan na.»

4 «Wo naxa kuye yo yailan naxan misaalixi se nde ra, naxan toma koore nun boxi ma, xa na mu naxan luma ye nun boxi bun ma. 5 Wo naxa wo mafelen na se moolie be, wo naxa e batu, barima n tan wo Marigi Alatala, n mu wama n firin nde xɔn. Naxee n xɔnma, n nee bɔnsɔe ratɔnma ne han e tolontolonyie, xa na mu a ra e tolobiteɛ xa die. 6 Kɔnɔ mixi naxee n xanuma, e bira n ma seriye fɔxɔ ra, n hinnema e ra xanunteya kui abadan.»

7 «Wo naxa n xili yelefɔ, barima n tan Alatala mu dipɛma mixie ma, naxee na fe mooli rabama.»

8 «Wo xa ratu malabui loxɔe ma, wo xa a binya.

9 Wo nɔma wali birin nabade xi senni bun ma, 10 kɔnɔ na xi solofere nde findima malabui loxɔe ra wo Marigi Alatala xa binye bun ma. Wo naxa wali yo raba na loxɔe, wo tan, wo xa die, wo xa konyie, wo xa xurusee, nun wo xa xɔɛe.

11 Alatala dunija nun se birin daa xi senni nan bun ma. A to ge na ra a naxa a malabu a

xi solofere nde. Na nan a xεεxi, Alatala naxa barake sa na malabui lɔxɔe ma, a findi lɔxɔe seniyeŋxi ra.»

¹² «Wo xa wo baba nun wo nga binya. Na kui wo xa simaya xɔn kuyama ne bɔxi ma, wo Marigi Alatala naxan fima wo ma.»

¹³ «Wo naxa mixi faxa.»

¹⁴ «Wo naxa yeŋe raba.»

¹⁵ «Wo naxa muŋe ti.»

¹⁶ «Wo naxa wo boore tɔɔɔge.»

¹⁷ «Wo naxa mila wo boore xa harige ma, alɔ a xa banxi, a xa gine, a xa konyie, a xa ninge, xa na mu a xa sofale.»

¹⁸ Nama to na galanyi, seyamakɔnyi, nun tuuri to geya fari, e fa sara xui me, e naxa serɛn gaaxui ra. E naxa makuya menni ra, ¹⁹ e fa a fala Munsa be, «I tan xa wɔyeŋ muxu ra, Alatala xui won faxama ne.» ²⁰ Munsa naxa a fala nama be, «Hali wo mu gaaxu. Ala na wo matofe, alako wo xa gaaxu a ya ra, wo xa yunubi lu na.» ²¹ Nama naxa lu yire makuye, kɔnɔ Munsa tan naxa siga na nuxui fɔɔrɔxi yire Alatala nu na dennaxe.

²² Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa yi masenyi ti Isirayilakae be, «Wo bara a to, n bara wɔyeŋ wo ra kelife koore ma. ²³ Wo naxa kuye yo yailan gbeti nun xεema ra naxan luma n seeti ma. ²⁴ Wo xa serexebade yailan n be bendɛ ra. Wo xa xurusee ba serexe gan daaxi nun xanunteya serexe ra. Wo na n xili binya, n barake sama ne wo ma. ²⁵ Xa wo sa serexebade tima n be geme ra, wo naxa a ti geme masolixie ra, barima na a niyama ne a xa findi se seniyantare ra. ²⁶ Wo naxa n ma serexebade ite,

xa na mu a ra serexedube xa donma kuye bunyi mabama ne.»»

21

Konyiya seriyε

a nun faxε nun maxone joxoxε

¹ I xa yi yaamarie masen Isirayilakae be. ² Xa wo konyi sara naxan findi Isirayilaka ra, a xa wali wo be jε senni, koxox a solofere nde wo xa a bejin barima a xunsare bara joxon. ³ Xa a sa li wo nu bara na konyi nun a xa gine sara, wo xa e firin birin bejin jε solofere nde. ⁴ Xa konyi kanyi nan gine so a xa konyi yi ra, a fa di bari, na gine nun a xa die luma konyi kanyi yi ra. Xeme gbansan nan bejinma. ⁵ Xa na konyi fa a fala, «N marigi, n ma gine, nun n ma die rafan n ma, n mu wama xoreyafe,» ⁶ a marigi xa a dentεge Ala be. Na temui a xa a tuli tunba soxome ra naade wuri ma. Na nan a masenma na konyi bara lu a marigi xa yaamari bun ma a xa dunijeigiri birin kui.

⁷ Xeme na a xa di gine mati konyi ra, gine xoreya ki mu luma alo xeme xoreya ki. ⁸ Xa na gine mu rafan a marigi ma, naxan nu wama a findife a xa gine ra, a lanma a xa lu a xun xa sara. A mu daxa a xa a mati mixi gbete ma, barima a bara mee a ra. ⁹ Xa a wama a fife a xa di ma gine ra, a lanma a xa a suxu alo a xa di gine yati. ¹⁰ Xa a sa gine gbete tongo, a naxa sese ba a xa gine singe xa donse, a xa sosee, nun a xa sole ra. ¹¹ Xa a mu na fe saxanyie rakamali a be, gine no ma kelide a xon ma, a mu sese fi.

¹² Naxan na mixi bonbo han a naxa faha, na kanyi lan a fan xa faha. ¹³ Kono xa a mu a faxafe janigexi, Ala nan tun a ragirixi, a xa a xun taxu yire nde n dennaxe masenma wo be. ¹⁴ Kono xa a nu a faxafe janigexi ne koota nde ra, na kanyi mu noma a xun taxude n ma serexebade ra. Wo xa a faha.

¹⁵ Naxan na a nga, xa na mu a baba bonbo, na lan ne a xa faha.

¹⁶ Naxan na adamadi suxu, a xa a mati, na kanyi xa faha hali a mu gexi na adamadi matide.

¹⁷ Naxan na a nga, xa na mu a baba danka, na kanyi lan ne a xa faha.

¹⁸ Naxan na mixi maxono gere kui, na kanyi mu suxuma xa mixi maxonoxi mu faxaxi, ¹⁹ xa a noma kelide a xa sade ma, a jere a xa yisuxuwuri ra. Kono maxone ti tan lanma a xa kobiri ba na mixi maxonoxi be han a gema yalande temui naxe.

²⁰ Naxan na a xa konyi faha bonbo wuri ra, a lanma ne na kanyi xa jaxankata. ²¹ Kono xa na konyi sa yalan beenu xi firin, a mu lanma konyi kanyi xa jaxankata, barima na konyi findixi a gbe nan na.

²² Mixi naxee bonboma furi gine nde ra, e xa gere kui, na fa a niya gine xa di bari a waxati mu a lixi, kono a mu fe kana a ma, na geresoe xa kobiri nde ba gine be. Gine xa mori nun kiitisa xa nate tongo kobiri xasabi naxan bama. ²³ Kono xa a sa findi gbaloe ra, nii joxoe na nii nan na, ²⁴ ya joxoe na ya nan na, jinyi joxoe na jinyi nan na, belexe joxoe na belexe nan na, sanyi joxoe na sanyi nan na, ²⁵ ganyi joxoe na ganyi nan na,

xabe jɔxɔe na xabe nan na, maxɔne jɔxɔe na maxɔne nan na.

²⁶ Naxan na a xa konyi bonbo han a ya naxa kana, a lanma a xa a xa konyi xɔreya a xa ya kane jɔxɔe ra. ²⁷ Naxan na a xa konyi jinyi gira, na kanyi lanma a xa a xa konyi xɔreya a xa jinyi gire jɔxɔe ra.

²⁸ Tuura naxan na mixi faxa, a lanma na tuura xa magɔno han a faxa. A sube naxa don. Tuura kanyi mu jaxankate yo sɔtɔma na kui. ²⁹ Kɔno xa na tuura darixi na mɔoli raba ra, a kanyi a kolon kɔno a mu a xirima a fanyi ra, na kanyi yo, a xa tuura yo, e birin xa magɔno han e xa faxa. ³⁰ Kiitisa nɔma nate tongode na tuura kanyi xun sarama naxan na. ³¹ Na sɛriye keren nan nawalima hali tuura sa dimedi nan faxa. ³² Xa a sa li tuura fa mixi gbete xa konyi nde faxa, gbeti kole tongo saxan nan fima na konyi marigi ma. Na tuura xa magɔno han a faxa.

³³ Naxan na yili ge, a lu i mu a de rakotoma, xa a sa li ninge xa na mu a ra sofale nde sa sin na yili kui, ³⁴ a lanma na kanyi xa na xuruse sare fi, xuruse faxaxi xa lu a be.

³⁵ Naxan ma tuura na sa a boore gbe faxa, na tuura baloxi xa mati, na sare nun na tuura faxaxi xa itaxun e boore tagi. ³⁶ Kɔno xa a sa a li, na tuura darixi na mɔoli raba ra, a kanyi a kolon kɔno a mu a xirima a fanyi ra, a lanma tuura baloxi kanyi xa a gbe fi tuura faxaxi kanyi ma, tuura faxaxi xa lu a tan be.

³⁷ Naxan na tuura xa na mu a ra yexee mupa, a sa a mati, xa na mu a ra, a faxa, a lanma na kanyi

xa tuura suuli ragbilen na tuura keren joxoe ra,
xa na mu, yexee naani na yexee keren joxoe ra.

22

Mupa se joxoe

nun yaamari gbete

¹ Xa wo mixi suxu a mupe tife koe ra, a fa faxa wo yi bonboe ra, faxe kote mu doxoma wo xun ma. ² Kono xa wo na mooli raba yanyi ra, faxe kote doxoma ne wo xun ma. Mupeti lanma a xa se muxaxie sare ragbilen, kono xa a mu noma na ra, a gundi xa mati konyi ra alako mupe se sare xa fi. ³ Xa a sa li, na se muxaxi na a yi alo ninge, sofale, yexee, xa na mu a ra, a jije ra, a e jondon firin nan fima a joxoe ra.

⁴ Naxan na a xa xurusee bepin, a sa a boore xa xe kana, na kanyi lanma a xa a sare fi a xa xe bogi fanyi nan na.

⁵ Naxan na te sa nooge ganfe ra, kono te fa mixi nde xa sansi malanxi gan, xa na mu a xa xe, na kanyi lanma a xa na se birin sare fi.

⁶ Xa mixi harige nde taxu a doxo-boore ra, kono mixi fa na mupa, na mupeti xa na se sare firin nagbilen a joxoe ra. ⁷ Kono xa na mupeti mu to, se taxuxi naxan na, na xa a kali Ala xili ra kiitismae yire, alako e xa a kolon a tan xa mu na harige tongoxi. ⁸ Xa se nde sa lu mixi yi ra alo ninge, sofale, yexee, dugi, xa na mu a ra se gbete, kono mixi gbete fa a fala a tan nan gbe na a ra, e lanma e xa siga kiitisee yire. Kiiti kanama naxan na, a xa na se sare doxo firin nagbilen a boore ma.

⁹ Xa mixi nde xuruse taxu a boore ra, alo sofale, ninge, xa na mu yexee, na xuruse fa faxa, xa na mu a salonse nde fa gira, xa na mu mixi fa a mupa, ¹⁰ a boore xa a kali Alatala ra a mu a yi. Se kanyi xa la na ra, a xa dije na se loxi ma. ¹¹ Kono xa na xuruse mupaxi na a xonyi ne, a joxoe fima ne. ¹² Xa wulai sube nde nan fa a faxa, a taxu naxan na, na xa a binbi masen xuruse kanyi be seederoxoya ra. Na temui, a mu na joxoe fima.

¹³ Xa mixi xuruse yefu a boore ma, xuruse fa a yete maxono, xa na mu a ra a faxa xuruse kanyi xanbi, a yefuma xa a joxoe fi. ¹⁴ Kono xa fe nde na xuruse soto a kanyi ya xori, a yefuma mu a joxoe fima. Xa a sa li, a herixi nan a ra, heri masundi nan findima a joxoe ra.

¹⁵ Naxan na gine dimedi futi kana naxan xa kote mu doxoxi sinden, a lanma a xa a xa kote doxo alako a xa findi a xa gine ra. ¹⁶ Xa na gine baba mu tin a fide a ma, na futikane kobiri nan fima naxan lanma gine dimedi xa kote ma.

¹⁷ Mandurula gine lanma ne a xa faxa.

¹⁸ Naxan yo yene raba xuruse ra, a lanma a xa faxa.

¹⁹ Naxan yo na serexe ba ala gbete be, bafe Alatala ra, na kanyi lan ne a xa faxa.

²⁰ Wo naxa xone toro naxan fatan si gbete ra a sabati wo xonyi, barima wo fan nu na xoneya ne Misira boxi ma. ²¹ Wo naxa fu kaape gine nun kiridi ma. ²² Wo na fu nee ma, n e wa xui mema ne. ²³ N ma xone tema ne wo xili ma, n wo faxa santidegema ra. Wo xa ginee findima ne kaape ginee ra, wo xa die fan findima ne kiridie ra.

²⁴ Xa wo sa kɔbiri doni tɔɔrɔmixi nde be n ma jama ya ma, wo naxa geeni yo fen a xun na alo doniti jaaxi ndee.

²⁵ Wo na wo boore xa dugi dɔxɔ sɛɛke ra, wo xa a ragbilen a ma beenun soge xa dula, ²⁶ barima na keren peti nan a yi ra, a na nan felenma a ma. A na n xili, n a xui suxuma nɛ, barima kinikininte nan n na.

²⁷ Wo naxa n tan Ala bexu. Wo naxa wo xa jama mangɛ danka.

²⁸ Wo naxa dugundi n kide wo xa xɛ bogie ra. Wo xa wo xa di singe birin fi n ma.

²⁹ Wo xa wo xa xurusee xa di singee fi n ma. Wo xa e lu e nga fɔxɔ ra xi solofere. A xi solomasaxan nde, wo fa e fi n ma.

³⁰ Wo xa findi n ma jama sɛniyenxi ra. Wo naxa wulai sube don, sube gbete naxan faxaxi. Wo xa na mɔoli fi baree ma.

23

Tinxinyi sɛriye

nun Isirayila xa salie

¹ Wo naxa mixi tɔɔpɛɛ, wo naxa wule seede ba mixi jaaxi be. ² Wo naxa bira jama waxɔnfe jaaxi fɔxɔ ra, wo naxa wule seede ba jama xa fe ra. Na mɔoli tinxinyi kanama nɛ. ³ Wo naxa mixi rafisa a boore be kiiti kui, hali a findi misikiine ra.

⁴ Wo na wo yaxui xa ninge lɔɛxi to, xa na mu a xa sofale, wo xa a xanin a xɔn ma. ⁵ Wo na wo yaxui xa sofale to, a biraxi kote xungbe bun ma, wo naxa a lu naa. Wo xa a mali.

⁶ Wo naxa seriye matandi tɔɔrɔmixi makiitima temui naxe. ⁷ Wo naxa mixi tɔɔɛɛɛ. Wo naxa a niya mixi tɔɔɛɛɛxi xa faxa, barima n mu dijɛma na mixi mɔɔli ma. ⁸ Wo naxa tinxinyi kana kɔbiri ra, barima na a niyama nɛ seede xa dundu, tinxintɔe xa wɔyenyi xa mafindi.

⁹ Wo naxa xɔɛ tɔɔrɔ naxan fatan si gbete ra. Wo tan yati bara na tɔɔɛ mɔɔli kolon wo nu na Misira bɔxi ma temui naxe.

¹⁰ Wo xa sansi si, wo xa a xaba ɲe senni bun ma, ¹¹ kɔnɔ a ɲe solofere nde, wo xa bɔxi lu na, a xa a malabu. Na temui sansi naxan fama bulade a yete ma, na nɔma findide Isirayila tɔɔrɔmixie xa baloe ra. Burunyi subee fan xa balo na dɔnxɔe ra. Wo xa na raba wo xa weni nun wo xa oliwi bilie fan na.

¹² Wo xa wali birin naba xi senni bun ma, kɔnɔ a xi solofere nde wo naxa wali yo raba alako wo xa ninge, wo xa sofale, wo xa konyi, nun si gbete mixi naxee na wo xɔnyi, e birin xa e malabu.

¹³ Wo xa wo ɲɔxɔ sa n ma yaamari birin xɔn ma. Wo naxa ala gbeteɛ batu, e xili ɲan naxa mini wo de i.

¹⁴ Ne yo ɲe wo xa sali saxan naba n ma binye bun ma. ¹⁵ Wo xa Taami Lebinitare Sali raba yi ki. Xi solofere naxee sugandixi Abibi kike kui, wo xa taami lebinitare gbansan don, alo n wo yamarixi ki naxe. Wo xa a raba na temui nɛ barima wo mini Misira bɔxi kui na kike nan na. Wo naxa n kuma na salie kui.

¹⁶ Xe Xabe Sali, wo xa a raba wo xa sansi bogi singee ra. Sansi Bogi Ba Sali, wo xa a raba ɲe rapɔnyi, wo na sansi bogi se raso temui naxe.

17 Xeme birin xa na sali saxan naba e Marigi Alatala xa binye bun ma je birin kui.

18 Wo na xuruse ba serexe ra n be temui naxe, wo naxa taami lebini daaxi ba serexe ra a seeti ma de. Wo naxa n ma sali serexe sube ture ragata han geesege. 19 Wo xa sansi bogi fisamante ba wo xa sansi bogi singee ya ma n tan wo Marigi Alatala be, wo e xanin n ma horomolingira kui. Wo naxa si jin a nga xipe ye ra.

20 N maleke tima ne wo ya ra, naxan wo makantama kira ra sigafe ra boxi ma n dennaxe yailanxi wo be. 21 Wo xa wo tuli mati a ra, wo xa a xui suxu. Wo naxa a matandi. A mu dipema wo xa matandi ma, barima n xili na a xun ma. 22 Kono xa wo wo tuli mati a ra, xa wo a xui birin suxu, n findima ne wo yaxuie yaxui ra, wo gerefae gerema ra.

23 N ma maleke wo matima Amorikae, Xitikae, Perisikae, Kanaankae, Hiwikae, nun Yebusukae xonyi. N fama ne e birin sontode. 24 Wo naxa suyidi e xa alae be, wo naxa e batu, wo naxa bira e foxo ra. Wo xa e xa kuyee kana, wo xa e xa geme masolixie magira. 25 Wo xa wo Marigi Alatala batu. A barake sama ne wo xa taami nun wo xa ye ma. A wo xa fure yalanma ne. 26 Gine furi mu kanama wo xa boxi ma, gine di baritare fan mu toma wo ya ma. N simaya kamalixi fima ne wo ma.

27 N sie ragaaxuma ne wo ya ra n senbe ra. N e ifuma ne alako e xa e gi wo ya ra. 28 N jurie rasanbama ne wo ya ra naxan Hiwikae, Kanaankae, nun Xitikae kerima. 29 Kono n mu na rabama je keren kui, alako boxi naxa fa kana, wulai subee naxa fa wuya wo xili ma. 30 N nee

kerima a xuri xuri nan na wo ya ra, han wo wuya, wo fa nœ soto boxi birin ma. ³¹ N wo xa naaninyi igboma ne keli Xulunyumi Baa ma han Baa Xungbe, kelifi Turusinina gbengberenyi ma han a sa dɔxɔ Efirati xure xungbe ra. N mennikae sama ne wo sago, alako wo xa e keru. ³² Wo naxa saate yo tongo mennikae nun e xa alae be. ³³ Wo naxa lu e xa sabati wo xa boxi ma, xa na mu a ra e a niyama ne wo xa gbilen n fɔxɔ ra. E xa alae findima gantanyi nan na wo be.

24

Ala nun Isirayilakae xa saate

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Te n yire be geya fari, i tan, Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie mixi tongo solofere. Wo xa suyidi yire naxan makuya n na. ² Munsa, i gbansan xa makore n na, booree xa lu yire makuye. Nama fan naxa te i tan Munsa fɔxɔ ra.»

³ Munsa naxa Alatala xa masenyi nun a xa yaamari birin nadangi jama ma. Nama birin naxa a yaabi xui keren na, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne.»

⁴ Munsa naxa Alatala xa masenyi birin sebe. Na kuye iba, Munsa naxa serexebade ti geya bunyi, a naxa geme tundenyi fu nun firin ti menni, naxee Isirayila bonsœ fu nun firinyi misaalixi. ⁵ A naxa Isirayila fonike ndee xee e xa serexe gan daaxie ba. E man xa tuuræ ba Ala be xanunteya serexe ra. ⁶ Munsa naxa na wuli tagi sa fepe die kui, a naxa na donxœ kasan serexebade ma. ⁷ A naxa saate kitaabui tongo, a

a xaran jama birin be. E naxa a yaabi, «Muxu Alatala xui birin suxuma ne. Muxu a ratinmema ne.» ⁸ Munsa naxa na wuli tongo, a a kasan jama ma. A naxa a masen, «Saate wuli nan ya. Alatala yi saate nan tongoxi wo be a xa masenyi fari.»

⁹ Munsa naxa te, a tan nun Haruna, Nadabo, Abihu, nun Isirayila forie, mixi tongo solofere.

¹⁰ E naxa Isirayila Marigi Ala to. A nu tixi geme nœoxi fari. ¹¹ Na Isirayila kuntigie naxa Ala to, kœno a mu e jaxankata na ma. E birin naxa e dege, e naxa e min.

¹² Alatala naxa a masen Munsa be, «Te geya fari n yire, i xa fa lu be sinden. N xa geme walaxœ so i yi ra, n nan n ma seriye nun n ma yaamarie sebexi naxee ma. I xa Isirayilakœ xaran nee ra.» ¹³ Munsa nun a malima Yosuwe naxa te Ala xa geya ma. ¹⁴ Munsa naxa a fala forie be, «Wo xa muxu memœ be. Muxu fafe. Haruna nun Xuru xa lu wo fe ma be. Xa fe nde bira a i wo tagi, wo xa a masen e be.» ¹⁵ Munsa to te geya fari, nuxui naxa dusu a xun na. ¹⁶ Alatala xa nœre naxa lu Turusinina geya xun na. Nuxui naxa geya makoto xi senni. A xi solofere nde, Alatala naxa Munsa xili na nuxui kui. ¹⁷ Alatala xa nœre nu luxi ne Isirayilakœ be, alœ te xungbe geya fari. ¹⁸ Munsa to nu tema, a naxa so na nuxui kui, a naxa lu geya fari xi tongo naani kœe nun yanyi.

25

Hœromœlingira serexebade,

a teebili, nun a lanpui

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, ² «A fala Isirayilakae be, foniserelae xa yi see mooli ba hadiya ra: ³ xεema, gbeti, wure gbeeli, ⁴ gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, suwa dugi, dugi naxan soxoxi si xabe ra, ⁵ yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, peremui kirie, kasiya wuri, ⁶ ture naxan sama lanpui kui, labunde naxan sama ture seniyenxi nun surayi xun ma, ⁷ a nun geme tofanyi naxee findi serexedube xa donma kuye nun donma kanke raxunma se ra. ⁸ Isirayilakae xa horomolingira ti n be, alako n xa sabati e ya ma. ⁹ Wo xa na lingira nun a xa yirabase birin yailan alo n na masenma i be ki naxe.»

¹⁰ «E xa saate kankira yailan kasiya wuri ra. Na kankira xa kuya nongon firin nun a tagi, a xa igbo nongon keren nun a tagi, a xa ite nongon keren nun a tagi. ¹¹ I xa a kui nun a fari maso xεema ra. A de kiri fan xa yailan xεema ra. ¹² I xa a suxude digilinxi naani rafala xεema ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma.»

¹³ «I xa kasiya wuri kuye firin masoli, e maso xεema ra. ¹⁴ I xa e raso kankira suxude digilinxie kui, na kankira xaninma e tan nan ma. ¹⁵ E naxa ramini na abadan.»

¹⁶ «N na saate tonxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui. ¹⁷ I xa a derakote yailan xεema fanyi ra, naxan findima xunsare yire ra. A xa kuya nongon firin nun a tagi, a xa igbo nongon keren nun a tagi. ¹⁸ Maleke sawure firin xa yailan xεema xabuxi ra kankira derakote fari. ¹⁹ Malekee sawure nun kankira derakote xa findi

keren na. ²⁰ Na maleke sawure firinyie xa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.»

²¹ «I xa na kankira derakote sa a ma, naxan findixi xunsare yire ra. N na saate tonxuma so i yi ra, i xa a sa na kankira kui. ²² N nan n yete masenma i be menni ne, na saate kankira derakote fari, maleke sawure firinyie tagi. N yaamari birin soma i yi ra menni ne katarabi Isirayilakae ma.»

²³ «I xa teebili nde yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon firin, a igbo nongon keren, a ite nongon keren nun a tagi. ²⁴ I xa xema fanyi maso a ma, a nun a de kiri ma. ²⁵ Xebenyi nde xa sa na de kiri bun ma naxan igbo suxui keren a nun a tagi. Xema xa sa na fan de kiri ma. ²⁶ I xa a suxude digilixi naani rafala xema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra ²⁷ na xebenyi bun ma. Wuri kuyee xa so nee kui teebili xanife ra. ²⁸ Na wuri kuyee xa masoli kasiya wuri ra, xema xa maso e ma. Nee nan findima teebili tongose ra. ²⁹ Piletie, tonbilie, pootie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima serexe yeerama daaxi xa fe ra, nee birin xa yailan xema fanyi nan na. ³⁰ Taami fan xa sa na teebili ma temui birin, naxan findixi serexe ra n be.»

³¹ «I xa lanpui doxoese nde yailan xema fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui doxoode naxee maniya sansi fugee ra, na birin xa findi keren na. ³² Salon senni xa mini lanpui doxoese bili ma, saxan seeti keren, saxan boore seeti. ³³ Tonbili saxan xa lu na salon senni birin

xun ma. E xa maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a burexɛɛ nun a fugee tagi. ³⁴ Tɔnbili naani gbete xa lu lanpui bili ma. E fan xa maniya sansi bogi ra naxan dɔxɔxi a burexɛɛ nun a fugee tagi. ³⁵ Na salon firin firin dɔxɔ saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sama ne menni fan ma. ³⁶ Na tɔnbilie nun lanpui salonyie xa findi keren na, e xa yailan xɛɛma fanyi xabuxi ra.»

³⁷ «I xa lanpui solofere yailan, i xa e dɔxɔ e dɔxɔdee ma alako e dɛxɛ xa yare iyalan. ³⁸ I xa wuki xabase nun xube sase yailan xɛɛma fanyi ra. ³⁹ Xɛɛma naxan nawalima lanpui dɔxɔse nun lanpui yirabase yailanfe ra, na xa findi xɛɛma kilo tongo saxan nun naani nan na. ⁴⁰ I xa na birin naba alo n a masenxi i be ki naxe geya fari.»

26

Hɔrɔmɔlingira tife

¹ «I xa Ala xa hɔrɔmɔlingira yailan suwa dugi fu ra, naxee raxunmaxi gɛɛɛ mɔoli saxan na, gɛɛɛ gere daaxi, gɛɛɛ bulu daaxi, nun gɛɛɛ gbeeli. Na gɛɛɛ xa malekɛɛ sawure ramini dugie ma. A xa tofan ki fanyi. ² Dugi birin xa kuya nɔngɔn mɔxɔɔɔn nun solomasaxan, a xa igbo nɔngɔn naani. E kuye nun e igboya xa lan. ³ Dugi suuli xa dɛge e boore ra, dugi suuli gbete fan xa dɛge e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na. ⁴ I xa gɛɛɛ gere daaxi dɛge na dugi singe de kiri ma, a nun na dugi firin nde de kiri ma. ⁵ I xa gɛɛɛ tongo suuli dɛge na firinyi de kiri ma alako e birin xa lan e boore ma. ⁶ Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan xɛɛma ra, i fa na dugi

firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niyama hōrōmōlingira xa findi dugi keren na.»

⁷ «I xa dugi fu nun keren soxo si xabe ra, naxee Ala xa hōrōmōlingira makotoma. ⁸ Dugi keren xa kuya nōngōn tongo saxon, a xa igbo nōngōn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin xa lan. ⁹ I xa dugi suuli dēge e boore ra, e xa findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, i xa e fan dēge e boore ra. Na dugi senni nde singanma banxi yatagi nan xun ma. ¹⁰ I xa gese tongo suuli dēge na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra. ¹¹ Na dangi xanbi i xa suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, i fa na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niyama na birin xa findi dugi keren na naxan Ala xa hōrōmōlingira makotoma. ¹² Na dugi xa mayigboe kepa ma dōnxōe tagi singanma hōrōmōlingira nan xanbi ra. ¹³ Na dugi xa kuye kepa na ki naxe, nōngōn keren nan luma na seeti firinyie ma, alako hōrōmōlingira xa makoto.»

¹⁴ «Na dangi xanbi i xa makotose gbete yailan yexee kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. I man xa makotose gbete yailan peremui kiri ra.»

¹⁵ «I xa kasiya wuri xaba xebenyie ra hōrōmōlingira tima naxee ma. ¹⁶ Kankan xa kuya nōngōn fu, a xa igbo nōngōn keren nun a tagi. ¹⁷ Suxuse firin xa lu hōrōmōlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra. ¹⁸ Xebenyi mōxōnen nan tima hōrōmōlingira yirefanyi ma. ¹⁹ Sanbunyi gbeti daaxi tongo naani nan sama na xebenyi mōxōnen bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E xa lu xebenyi

suxusee fe ma. ²⁰ Xebenyi mœxœnen nan tima hœrœmœlingira kœœla fan ma, ²¹ a nun e sanbunyi gbeti daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin. ²² Xebenyi senni nan tima hœrœmœlingira xanbi ra sogegorode mabiri. ²³ I xa xebenyi firin yailan tuxuie be hœrœmœlingira xanbi ra, ²⁴ naxee fuge nun lanbanyi lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilixi ra. Na tuxui firinyi xa yailan na ki. ²⁵ Na birin lanma xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbeti daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.»

²⁶ «I xa wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hœrœmœlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali seeti keren ma, ²⁷ suuli rawali boore seeti ma, suuli rawalima hœrœmœlingira xanbi ra sogegorode mabiri. ²⁸ Wuri naxan luma a tagi, na dangima xebenyie nan xun ma, a keli seeti singe a sa dœxœ boore ra. ²⁹ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilixie wuri soma naxee kui, i xa xœœma maso na birin ma. ³⁰ I xa na hœrœmœlingira ti alo n i yamarixi ki naxe geya fari.»

³¹ «I xa suwa dugi yailan gese gbeeli nun gese bulu daaxi ra. Maleke sawureœ xa dege na ma, a xa tofan ki fanyi. ³² I xa a gbaku kasiya wuri naani ra xœœma masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunyiie ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, xœœma xa maso nee fan ma. ³³ I na ge dugi gbakude na suxusee ra, i xa saate kankira dœxœ a xanbi ra. Na ki, na dugi luma na yire firin tagi ra, naxan xili yire seniyenxi a nun naxan xili yire seniyenxi fisamante. ³⁴ I xa saate kankira de rakoto a derakote ra yire seniyenxi fisamante

kui. Na derakote se findixi xunsare yire nan na. ³⁵ I xa teebili tan doxo horomolingira koola ma, lanpui doxose xa lu a ya ra yirefanyi ma.»

³⁶ «I xa suwa dugi gbete yailan gese gere daaxi, gese bulu daaxi, nun gese gbeeli ra horomolingira sode. I xa a masoxo a fanyi ra, a xa tofan. ³⁷ I xa a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, xema masoxi naxee ma, e tixi gbeti sanbunye ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.»

27

Serexebade, horomolingira tete

nun horomolingira lanpui ture

¹ «I xa serexebade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon suuli, a igbo nongon suuli, a ite nongon saxon. ² I xa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keren na serexebade ra. I xa wure gbeeli maso na birin ma. ³ I xa a yirabase birin yailan wure gbeeli ra, alo xube sasee, pelie, pootie, sube soxosee, nun tundee te sama naxee kui. ⁴ I xa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. I xa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma, ⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi. ⁶ I xa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma. ⁷ E rasoma suxuse digilinxie naanie nan kui serexebade seti firinyie ma a xanife ra. ⁸ I xa na serexebade yailan xebenyie nan na. Sese naxa lu a kui. I xa a yailan alo n i yamarixi ki naxe geya fari.»

⁹ «I xa hōromolingira tete yailan yi ki ne: Tete xa kuya nongon keme yirefanyi mabiri ra. I xa gere suwa dugi gbaku na ¹⁰ wuri mōxōnen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra. ¹¹ Tete xa kuya nongon keme kōla fan mabiri ra. I xa gere dugi gbaku na wuri mōxōnen ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra. ¹² Tete xa igbo nongon tongo suuli sogegorode mabiri ra. I xa gere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. ¹³ Tete xa igbo nongon tongo suuli sogetede fan mabiri ra. ¹⁴ Gere dugi xa gbaku seeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na xa kuya nongon fu nun suuli. ¹⁵ Gere dugi gbete xa gbaku boore seeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan xa kuya nongon fu nun suuli. ¹⁶ Tete sode de xa yailan suwa dugi ra naxan masōxōxi gese gere daaxi nun gese bulu daaxi nun gese gbeeli ra. Na dugi xa nongon xa mōxōnen soto. Na xa gbaku wuri naani ma, naxee tixi sanbunyi ma. ¹⁷ Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi gbeti ra. ¹⁸ Na hōromolingira tete kuyeya lanma nongon keme nan ma, a igboya nongon tongo suuli. Suwa dugi naxee gbakuxi na, e ite nongon suuli. Tete wuri sanbunyi, ¹⁹ hōromolingira yirabase birin, nun tete luuti xirima se naxee ma, na birin yailanma wure gbeeli nan na.»

²⁰ «I xa Isirayilakae yaamari, e xa fa oliwi ture fanyi ra i xon ma, alako hōromolingira lanpuie

xa dexe temui birin. ²¹ Haruna nun a xa die xa na lanpuie radexe, naxee na horomolingira kui, n i lima dennaxe, yire seniyenxi fisamante ya ra, dugi gbakuxi dennaxe saate kankira ya ra. Na lanpuie xa yanba Alatala ya xori kelife koe han gesege. Seriyen nan na ki Isirayila bonsoe birin be naxan mu kanama abadan.»

28

Serexedubee sosee

¹ «I xa i taara Haruna tongo Isirayilakae ya ma, a nun a xa die Nadabo, Abihu, Eleyasari, nun Itamari, e xa serexedube wali raba n be. ² I xa sose seniyenxie dege i taara Haruna be, naxee a xa kuntigiya nun a binye masenma. ³ I xa na wali so mixie yi ra n naxee kixi xaxili fanyi ra, naxan a niyama e xa fata. E xa Haruna xa serexedube sosee dege, alako a xa ti n ma serexedube wali ra. ⁴ Sosee nan yi ki e naxee degema: donma kanke raxunmase, donma kuye, tunki raxunmase, donma kuye bun magoroe masoxoxi, xunmase naxan doxoma e xunyi ma, nun beleti. E xa na sose seniyenxie yailan i taara Haruna nun a xa die be, alako e xa serexedube wali raba n be.»

⁵ «Donma degemae xa gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese xema daaxi, nun suwa dugi malan. ⁶ E xa donma kuye dege gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese xema daaxi, nun suwa dugi ra. A xa findi wali tofanyi ra. ⁷ E xa tunki raxunmase firin yailan, e xa e dege donma kuye ma. ⁸ Beleti fan xa yailan gese gere daaxi, gese bulu daaxi, gese gbeeli, gese

xεema daaxi, nun suwa dugi ra alœ donma kuye. ⁹ I xa onixi gεmε firin tongo, i fa Yaxuba xa die xilie masoli e ma ¹⁰ e bari ki ma. Xili senni masoli gεmε keren ma, xili senni masoli gεmε boore fan ma. ¹¹ Na gεmε masolixi firinyie findima wali tofanyi ra, alœ sebeli masolima xurundε ma ki naxε. I xa xεema sa e rabilinyi ma, ¹² i fa nee dεge tunki raxunmasee ma, e xa findi jœxœ rasiga see ra Isirayila die xa fe ma. Na ki Haruna fama e xilie ra n ya i, a xa findi dubε ra. ¹³ I na xεema sa e rabilinyi ma, ¹⁴ i xa luuti die yailan xεema ra naxee gbakuma e rabilinyi ma.»

¹⁵ «I xa sεrεxεdube donma kanke raxunmase yailan a tofanyi ki ma. A findima kiiti se nan na. I xa a yailan gεsε gεrε daaxi, gεsε bulu daaxi, gεsε gbeeli, nun suwa dugi ra alœ donma kuye yailanxi ki naxε. ¹⁶ A xa kuyε nun a xa igboya xa findi suxui keren na. A xa findi dugi firin na, alako a xa findi yuba ra. ¹⁷ A xa raxunma gεmε tofanyie safε naani ra. Safε singe findima gεmεe nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode. ¹⁸ Safε firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman. ¹⁹ Safε saxan nde, opale, agati, nun ametisite. ²⁰ Safε naani nde, kirosolite, onixi, nun yasipe. I xa xεema sa nee birin rabilinyi ma. ²¹ Isirayila xa die xilie xa masoli na gεmε fu nun firin ma, alœ sebeli masolima xurundε ma ki naxε. Kankan xili xa masoli gεmε nde ma. E findima Isirayila bœnsœ fu nun firinyi matœnxuma se nan na. ²² I xa luuti die dεge na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xεema ra. ²³ I xa xurundε firin yailan xεema ra, i xa e dεge donma kanke raxunmase ma a dε kiri

firinyie ma a fuge ra. ²⁴ Na luuti xεema daaxie xa xiri na xurunde firinyie ma, naxee degexi donma kanke raxunmase de kiri ma. ²⁵ I man xa na luuti firinyie xiri donma kuye tunki raxunmasee ma.»

²⁶ «I xa xurunde firin gbete yailan xεema ra, i naxee degema donma kanke raxunmase de kirie ma a labe ra. I xa nee degε donma kuye seeti ma. ²⁷ I xa xurunde firin gbete yailan xεema ra, i naxee degema tunki raxunmasee lanbanyi ma, dennaxe ilanma beleti ra. ²⁸ Donma kanke raxunmase xa xiri donma kuye ma luuti gere daaxi ra naxan nasoma xurundeε kui naxee degexi donma kanke raxunmase nun donma kuye ma.»

²⁹ «Haruna na so hōromolingira kui, Isirayila bōnsōe xili birin sebexi a xa donma kanke raxunmase ma, naxan saxi a kanke fari sondonyi yailanyi, a findima dube ra Alatala be Isirayila xa fe ra temui birin. ³⁰ I xa geme firin sa na donma kanke raxunmasee kui, naxan saxi Haruna kanke fari sondonyi mabiri. Nee findixi Ala waxōnfe masen se nan na. Haruna na so Alatala yire, a nōma Alatala waxōnfe kolonde Isirayilakae xa fe ra nee saabui ra.»

³¹ «I xa serexedube xa donma kuye bun magoroe soxo gese gere daaxi ra. ³² I xa a xunyi rasode xaba a tagi, i xa na sode de masoxo, alako boode yo naxa lu a ma. ³³ I xa a raxunma pirinti gere daaxi, bulu daaxi, nun gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma. I xa tolonyi xεema daaxie degε na pirintie tagi, ³⁴ alako tolonyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma.

³⁵ Haruna na a ragoro a ma a so temui nun a mini temui Alatala xa hɔrɔmɔlingira kui, na nan a ratangama faxe ma.»

³⁶ «I xa xεema yailan, a sɛbɛ a ma, ‹Alatala gbe›, ³⁷ i fa a xiri xunmase fari luuti gere daaxi ra, ³⁸ alako a xa gbaku a tigi ra. Xa a sa li sɛrɛxɛ mu nu baxi sɛriyɛ ki ma, na kote luma Haruna nan ma, kɔnɔ na sɛbeli naxan gbakuxi a tigi ra a niyama nɛ Alatala xa na sɛrɛxɛ suxu.»

³⁹ «I xa donma kuye bun magoroe gbɛtɛ dɛgɛ Haruna bɛ suwa dugi ra, a nun xunmase naxan sama a xun ma. I xa a xa bɛletɪ masɔxɔ a tofanyi ra. ⁴⁰ I xa donma kuye bun magoroe, bɛletɪe, nun xunmasee dɛgɛ Haruna xa die fan bɛ, naxee e xa binyɛ nun e xa kuntigiya masenma. ⁴¹ I xa i taara Haruna nun a xa die maxiri na ki, beenun i xa e ti n ma sɛrɛxɛdubɛ wali rabade. I xa ture maso e xunyi ma, i fa e masen jama bɛ e bara findi sɛrɛxɛdubɛɛ ra. ⁴² I xa wantanyi dɛgɛ suwa dugi ra naxan kelima e tagi han e tabe alako e xa sutura. ⁴³ Haruna nun a xa die xa na mɔoli so e ma e makɔrɛma sɛrɛxɛbade ra temui naxɛ, xa na mu a ra e na hɔrɔmɔbanxi kui li temui naxɛ, n i lima dennaxɛ. Na nan a niyama e mu yunubi sɔtɔma, e tangama nɛ faxe ma. Sɛriyɛ na a ra naxan mu kanama abadan Haruna nun a bɔnsɔɛ birin bɛ.»

29

Mixi tife sɛrɛxɛdubɛ ra

nun sɛrɛxɛɛ bafe

¹ «I na wa mixi tife n ma sɛrɛxɛdubɛ wali rabafe ra, i xa tuura nun yɛxɛɛ kontonyi firin

tongo, lanyuru yo mu na naxee ma, ² a nun taami lebinutare, taami lebinutare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebinutare xunxuri ture masoxi naxan ma. I xa na birin naba sansi xœri luxutaxi ra. ³ I xa na taami birin sa debe kui, i a xanin hœrœmœlingira yire, a nun tuura, nun yexœe kontonyi firin. ⁴ I xa Haruna nun a xa die ti serexedube wali ra hœrœmœlingira sode, n e lima dennaxe. I na ge e maxade ye ra e rasenyenfe ra, ⁵ i xa Haruna xa serexedube sosee ragoro a ma, a xa donma bun magoroe, a xa donma kuye bun magoroe, a xa donma kuye, a xa donma kanke raxunmase ra, nun a xa beleti donma kanke raxunmase xirima naxan na. ⁶ I xa xunmase doxo a xunyi ma, i fa na tonxuma xœema daaxi xiri na ra. ⁷ I xa ture seniyenxi surusuru a xunyi ma a tife serexedube ra. ⁸ I na ge na ra, i xa serexedube donma kuye bun magoroe ragoro Haruna xa die fan ma. ⁹ I xa Haruna nun a xa die tagi ixiri beleti ra, i xa xunmase doxo e xunyi ma. I Haruna nun a xa die tima serexedube ra na ki ne. Na xa findi seriye ra naxan mu kanama abadan.»

¹⁰ «I xa tuura nde xanin hœrœmœlingira sode de ra, n i lima dennaxe. Haruna nun a xa die na e belexe sa a xunyi, ¹¹ i xa na tuura kon naxaba Alatala ya xœri hœrœmœlingira sode de ra, n i lima dennaxe. ¹² I xa na tuura wuli tongo, i nde sa serexebade feri naani ma i belexesole ra. Wuli naxan luxi, i xa na ifili serexebade sanbunyi ma. ¹³ I na ge na ra, i xa na tuura ture tongo naxan na a furinge ma, a laare naxan a boŋe makotoxi, a gunguie nun ture naxan na e ma, i xa na birin gan serexe ra serexebade fari. ¹⁴ Konœ a sube,

a kiri, nun a xa naɲɛ, i xa nee gan taa fari ma, barima yunubi xafari sereɛe na a ra.»

¹⁵ «I na ge na ra, i xa yeɛe kontonyi keren tongo. Haruna nun a xa die e xa e beɛe sa a xunyi, ¹⁶ i fa a kon naxaba. I xa a wuli tongo, i a ifli sereɛebade rabilinyi ma. ¹⁷ I xa na yeɛe kontonyi bolon a xuntunyi ra. I xa a furinge nun a sanyie maxa, i fa e malan a sube nun a xunyi fari, ¹⁸ i na birin gan sereɛebade fari. Sereɛe gan daaxi nan na ki Alatala be, naxan nafan Alatala ma.»

¹⁹ «I na ge na singe ra, i xa na yeɛe kontonyi firin nde tongo. Haruna nun a xa die na e beɛe sa a xunyi ma, ²⁰ i xa a kon naxaba. I xa na wuli tongo, i nde sa Haruna nun a xa die yirefanyi tuli kirie ma, e yirefanyi beɛe, nun sankurae ma. Wuli naxan luxi, i xa na ifli sereɛebade rabilinyi. ²¹ I xa wuli nde tongo sereɛebade fari, a nun ture nde naxan nawalixi mixi tife sereɛedube ra, i xa nee kasan Haruna, a xa die, nun e xa dugie ma. Na kui Haruna nun a xa die bara ti sereɛedube ra, e xa dugie fan bara findi sereɛedube dugie ra.»

²² «I xa yeɛe kontonyi ture tongo, a nun a xuli, a ture naxan na a furinge ma, a laare naxan a boɲe makotoxi, a gunguie nun ture naxan e makotoxi, a nun a yirefanyi tabe, barima sereɛe na a ra naxan a niyama mixi xa ti sereɛedube wali ra. ²³ I xa na debe tongo taami lebnitare na naxan kui naxan fixi Alatala ma. Na kui i xa taami digilixi keren tongo, a nun taami lebnitare ture masunbuxi naxan na, nun taami lebnitare xunxuri nde, ²⁴ i xa nee sa Haruna nun a xa die beɛe, i nee lintan Alatala ya i sereɛe ra.

²⁵ Na dangi xanbi, i xa e ba e belexe, i e sa serexe gan daaxi fari serexebade. Serexe ganxi na a ra naxan nafan Alatala ma.»

²⁶ «I xa yexee kontonyi kanke tongo, naxan baxi Haruna be, i a lintan Alatala ya i serexe ra, a xa findi i gbe ra. ²⁷ Na kanke nun na tabe i naxan lintanxi Alatala ya i serexe ra serexedubee tife xa fe ra, ²⁸ nee bara findi Haruna nun a xa die gbe ra. Seriyen nan na ki Isirayilakae be naxan mu kanama abadan. E lan ne e xa na mooli ba e xa xanunteya serexe birin ma, e a fi Alatala ma.»

²⁹ «Haruna na faxa, a xa serexedube sose radangima a xa die nan ma. E ti temui na wali ra, e xa e ragoro e ma. ³⁰ Haruna xa di naxan findima a joxoe ra na nan fama na dugie ragorode a ma xi solofere bun ma, beenun a xa so yire seniyenxi horomolingira kui, n i lima dennaxe, serexedube wali rabafe ra.»

³¹ «Yexee kontonyi naxan baxi serexe ra, Haruna findixi serexedube ra temui naxe, i xa na sube jin yire nde naxan seniyenxi. ³² Na sube nun na taami naxan na debe kui, Haruna nun a xa die xa na don horomolingira sode de ra, n i lima dennaxe. ³³ E keren xa na yunubi xafari serexe don, serexe naxan ba e be e ti loxo serexedubee ra. A mu lanma mixi gbete xa na don, barima se seniyenxi nan a ra. ³⁴ Xa na serexe sube nun taami nde sa lu han geesege, i xa a gan te xora. A mu donma, barima se seniyenxi nan a ra.»

³⁵ «I xa n ma yaamarie rabatu Haruna nun a xa die xa fe ra na xi solofere bun ma e tima serexedubee ra temui naxe. ³⁶ I xa tuura keren ba loxo yo loxo yunubi xafari serexe ra. Na nan

a toma serexebade fan seniyenma. Na xanbi i xa ture ifili serexebade fari, alako a xa findi yire sugandixi ra. ³⁷ I xa na wali raba xi solofere bun ma, alako serexebade xa seniyen, a man xa mixi raseniyen naxan dinma a ra.»

³⁸ «Λοχο yo λοχο a lanma i xa γεχεε firin ba serexe ra serexebade fari, naxee bara je keren soto. Na xa raba kudai. ³⁹ A singe xa ba geesege, boore xa ba ke so temui. ⁴⁰ I na na γεχεε singe ba, i xa farin konkoronyi suuli, oliwi ture litiri keren, nun weni litiri keren sa na fari. ⁴¹ I na na γεχεε firin nde ba ke so temui, i xa sansi bogi nde nun weni sa a fari alo geesege daaxi. I xa nee ba serexe gan daaxi ra, naxan nafan Alatala ma. ⁴² Serexe gan daaxi mooli nan a ra, i bonsoe lanma a xa naxan ba n tan Alatala be abadan. A bama horomolingira sode de nan na n tan Alatala ya xori, n wo lima dennaxe, n woyenma wo be dennaxe.»

⁴³ «N nan n yete masenma Isirayilakae be menni n ma nore kui, naxan menni raseniyenma. ⁴⁴ N nan n ma horomolingira nun n ma serexebade raseniyenma ne, n i lima dennaxe. N Haruna nun a xa die raseniyenma ne, alako e xa n ma serexedube wali raba. ⁴⁵ N sabatima ne Isirayilakae tagi, n man findima ne e Marigi Ala ra. ⁴⁶ Na kui e a kolonma ne n tan nan Alatala ra, e Marigi Ala, naxan e ramini Misira boxi ra, alako n xa sabati e tagi. Alatala nan n tan na, e Marigi Ala.»

30

Surayi serexebade, Isirayilakae xunsare,

Hərəmölīgira ye, ture, nun labunde

¹ «I xa surayi serexebade yailan kasiya wuri ra. ² A xa kuya nongon keren, a igbo nongon keren, a ite nongon firin. Feri naani xa lu a tuxuie ra, e nun serexebade findixi se keren nan na. ³ I xa na serexebade birin maso xema xinde ra, a fari, a sesti, a ferie, nun a de kiri. ⁴ I xa suxuse digilinxi firin yailan xema ra serexebade sesti firinyie ma a de kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xanife ra. ⁵ I xa na wurie yailan kasiya wuri ra, i fa xema maso e ma. ⁶ Na surayi serexebade xa doxo dugi ya ra naxan na saate kankira ya ra, yunubi xunsare yire doxoxi naxan fari, n mixi lima dennaxe. ⁷ Haruna xa surayi xiri joxunme gan menni gesege birin, a fentenma lanpuie ma temui naxe. ⁸ A man xa na moli raba ke so temui. Surayi nan a ra, naxan lanma a xa gan waxati birin Alatala ya xori. Seriyen na a ra wo bonsoe be naxan mu kanama abadan. ⁹ Wo naxa sese ba na serexebade fari bafe surayi seniye nxi ra. Wo naxa surayi seniye nxi ba, wo naxa serexe gan daaxi ba, wo naxa sansi serexe ba, wo naxa weni xa na mu a ra ture ba menni. ¹⁰ Ne yo je Haruna xa yunubi xafari serexe wuli nde tongo, a a maso surayi serexebade ferie ma, alako e fan xa seniye nxi. Seriyen nan a ra i bonsoe lanma a xa naxan naba abadan. Na serexebade findixi se seniye nxi nan na Alatala be.»

¹¹ Alatala naxa yi maseni ti Munsa be: ¹² «I na Isirayilakae konti loxo naxe, birin xa a xunsare fi Alatala ma. Na nan a ra, mankanen yo mu e lima na konti tife xa fe ra. ¹³ Mixi naxan birin kontima, e xa gbeti giramu senni fi Alatala

ma. Na xa maniya hɔrɔmɔlingira sɛriyɛ ki ma. ¹⁴ Mixi naxan birin simaya bara jɛ mɔxɔɲɛn li, a xa a xunsare fi Alatala ma. ¹⁵ Banna mu se sama na giramu senni xun ma, misikiine fan mu nde bama na giramu senni ra. Birin xa na fi Alatala ma e xunsare ra. ¹⁶ Isirayilakae na na gbeti so i yi ra, i xa a rawali hɔrɔmɔlingira yailanfe ra, n i lima dennaxɛ, alako n xa ratu a ma Isirayilakae naxan fixi e xunsare ra.»

¹⁷ Na dangi xanbi Alatala naxa yi masenyi ti Munsɔ bɛ. ¹⁸ «I xa hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe yailan wure gbeeli ra, a nun a dɔxɔse. I xa na dɔxɔ hɔrɔmɔlingira nun sɛrɛxɛbade tagi, i fa marasɛniyɛn ye sa a kui, ¹⁹ Haruna nun a xa die naxan nawalima e bɛlɛxɛɛ nun e sanyie maxafe ra. ²⁰ Beenun e xa so hɔrɔmɔlingira kui, n wo lima dennaxɛ, a lanma e xa e bɛlɛxɛɛ nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Beenun e xa e makɔrɛ sɛrɛxɛbade ra sɛrɛxɛ gan daaxi bafe Alatala bɛ, ²¹ a lanma e xa e bɛlɛxɛɛ nun e sanyie maxa na ye ra, alako e naxa faxa. Sɛriyɛ nan na ra e bɔnsɔɛ birin bɛ naxan mu kanama abadan.»

²² Alatala naxa a masen Munsɔ bɛ, ²³ «I xa se xiri jɔxunmɛ fanyie tongo, alo wuri wa ye naxan xili miri kilo suuli, wuri fuɲi naxan xili sinamon kilo firin nun a tagi, kale nde kilo firin nun a tagi naxan xiri jɔxun, ²⁴ kasiya wuri fuɲi kilo suuli, nun oliwi ture litiri senni. ²⁵ I xa na birin yailan ture sɛniyɛnxi ra naxan nawalima sɛrɛxɛdubɛ tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra a raba ki ma.»

²⁶ «I man xa na ture rawali hɔrɔmɔlingira nun saate kankira rasɛniyɛnfe ra, n wo lima

dennaxe, ²⁷ a nun hɔrɔmɔlingira teebili, a yirabasee, lanpui dɔxɔse, a yirabasee, surayi sɛrɛxɛbade, ²⁸ sɛrɛxɛbade xungbe, a yirabasee, hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe, nun a dɔxɔse. ²⁹ I xa na ture sɛniyenxi rawali na birin nasɛniyenfe ra. Mixi naxee dinma nee ra, e sɛniyenma nɛ. ³⁰ I xa na ture sɛniyenxi rawali Haruna nun a xa die tife n ma sɛrɛxɛdubɛe ra.»

³¹ «I xa a fala Isirayilakae bɛ a na ture findixi ture sɛniyenxi nan na wo bɔnsɔɛ bɛ abadan.

³² Wo naxa a sa mixi fate ma, wo naxa na ture mɔoli yailan wali gbete xa fe ra. Ture sɛniyenxi nan a ra wo bɛ. ³³ Mixi yo naxan na na ture mɔoli rafala, a a sa mixi sɛniyentare ma, na kanyi bama nɛ pama ya ma.»

³⁴ Alatala naxa a masen Munsa bɛ, «I xa se xiri pɔxunmɛe tongo, alo sitakite, onixi, nun galibanon. I xa e masunbu surayi fanyi ra, e xasabi birin xa lan. ³⁵ Na findima surayi ra naxan xiri pɔxun ki fanyi ra. Fɔxɛ di xa sa a ma. Surayi sɛniyenxi nan a ra. ³⁶ I xa na surayi findi fupɛ ra i naxan sama saate kankira ya ra hɔrɔmɔlingira kui n i lima dennaxe. Se sɛniyenxi na a ra wo bɛ. ³⁷ Wo naxa yi surayi mɔoli rafala wo yete bɛ. Se sɛniyenxi na a ra, wo naxan nawalima Alatala gbansan bɛ. ³⁸ Mixi yo naxan na na mɔoli rafalama a yete bɛ a xa na xiri rame, na kanyi kerima nɛ a xa pama ya ma.»

31

Hɔrɔmɔlingira walikɛ

nun malabui lɔxɔɛ binyafe

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, ² «I xa a kolon n bara Uri xa di Besaleli sugandi, Xuru xa mamadi, naxan fatanxi Yuda bɔnsɔe ra. ³ N bara xaxili fanyi fi a ma naxan fatanxi n tan na, alako a xa wali birin naba ki kolon lonni fanyi ra, ⁴ a xa nɔ wali tode a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nɔ xɛɛma, gbeti, nun wure gbeeli rawalide, ⁵ a xa nɔ gɛmɛ fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nɔ kamuderija nun wali gbeteɛ rabade.»

⁶ «N bara Oholiyabu Axisamaki xa di so a yi ra, naxan fatanxi Dana bɔnsɔe ra, a xa a mali. N bara xaxili fanyi fi mixie ma, naxee fata walide, alako e xa nɔ n ma yaamari birin nabade, ⁷ alɔ hɔrɔmɔlingira n adamadi lima dennaxe, saate kankira, a derakote naxan findixi xunsare yire ra, nun hɔrɔmɔlingira yirabase birin, ⁸ teebili, teebili yirabasee, lanpui dɔxɔse xɛɛma daaxi, lanpui yirabasee, surayi serɛɛɛbade, ⁹ serɛɛɛbade xungbe nun a xa yirabasee, ye sase xungbe nun a dɔxɔse, ¹⁰ serɛɛɛdube sose seniyeɛxie Haruna nun a xa die be, ¹¹ ture seniyeɛxi, nun surayi naxan ganma hɔrɔmɔlingira kui. E xa a birin yailan n ma yaamari ki ma.»

¹² Alatala naxa a masen Munsa be, ¹³ «A fala Isirayilakae be a e xa e ɲengi sa n ma malabui lɔxɔe xɔn ma, barima nee findima tonxuma ra won tagi abadan, alako wo xa a kolon a n tan nan na Alatala ra naxan wo raseniyeɛma. ¹⁴ Wo xa wo ɲengi sa malabui lɔxɔe xɔn ma, barima a seniyeɛ wo tan be. Xa naxan mu a binya, a lan ne na kanyi xa faxa. Mixi naxan walima malabui lɔxɔe, na kanyi xa keri n ma ɲama ya

ma. ¹⁵ Xi senni na wo yi ra walife ra, kono a xi solofere nde findima malabui loxoε nan na, naxan fima Alatala ma. Mixi naxan walima na loxoε, na kanyi xa faxa. ¹⁶ Isirayilakae xa e ɲengi sa malabui loxoε xon ma, e a rabatu waxati birin. Saate na a ra naxan mu kanama abadan. ¹⁷ A findima tonxuma nan na, n tan nun Isirayilakae tagi temui birin, barima n tan Alatala, n koore nun boxi daaxi xi senni nan bun ma, kono a xi solofere nde, n naxa wali dan, n nan n malabu.»

¹⁸ Alatala to ge masenyi tide Munsa be Turusina geya fari, a naxa geme walaxe firin so a yi ra seede ra, a xa yaamarie nu sebexi naxee ma a belexe sole ra.

32

Ninge kuye xεema daaxi

¹ Isirayilakae to a to, Munsa bara bu geya fari, ɲama naxa e malan Haruna yire, e fa a fala a be, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira boxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sotoxi geya fari.» ² Haruna naxa e yaabi, «Langa xεema daaxi naxan birin na wo xa ginεe nun wo xa die tulie ra, wo fa e birin na n xon ma.» ³ Isirayila ɲama birin naxa e xa langa xεema daaxie ba e tulie ra, e fa e so Haruna yi ra. ⁴ Haruna naxa na xεema raxunu, a ninge kuye daaxi yailan a ra. A to ge na ra, e naxa a fala e xui itexi ra, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira boxi kui.» ⁵ Haruna to na to, a naxa serεxebade yailan na ninge kuye daaxi ya ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Tina, xulunyi tima ne Alatala be.» ⁶ Na kuye

iba, e naxa keli subaxe ma, e serexxe gan daaxi nun xanunteya serexxe ba. Mixie naxa e dege, e minsee min, e fa e waxonfe raba.

⁷ Na temui Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa goro pama yire, barima i naxee namini Misira boxi kui, e bara fe kana a jaaxi ra. ⁸ E bara n ma kira bejin yi ikorexi ra, e bara ninge kuye daaxi yailan wure raxunuxi ra, e na batu, e serexxe ba a be, e a fala, «Isirayilakae, won ma ala nan ya naxan won naminixi Misira boxi kui.»

⁹ N tan Alatala n xa a masen i be, yi pama, pama xurutare na a ra. ¹⁰ Won naxan nabama, a lu n xa e sonto n ma xone kui, kono i tan, i xa makuya e ra, n xa i findi si xungbe ra.»

¹¹ Na kui Munsa naxa Alatala maxandi, «Alatala, munfe ra i wama xonofe i xa pama ma, i senbe naxan naminixi Misira boxi ra? ¹² Xa i na raba, Misirakae fama a falade a i yi pama raminixi Misira boxi kui ne alako i xa e faxa geyae fari, e xa fe xa jon dunija. N bara i maxandi, i boje magoro, n Marigi. I naxa yi pama sonto. ¹³ I ratu i xa konyie Iburahima, Isiyaga, nun Isirayila ma, i kalixi naxee ra, a falafe ra, «N wo bonsoe rawuyama ne alo tunbui naxee na koore ma. N boxi fima wo bonsoe ma ke ra naxan mu bama wo yi ra abadan.» ¹⁴ Na temui Alatala boje naxa goro, a mu a xa pama sonto sonton.

¹⁵ Munsa naxa goro geya fari na seede walaxe firinyie suxuxi a yi ra, sebeli tixi nee seeti firinyi ma. ¹⁶ Ala nan na walaxee yailan, a sebeli masoli e ma.

¹⁷ Yosuwe to pama xui itexi me, a naxa a fala Munsa be, «N xui nde mema pama yire naxan

luxi alo gere so xui.» ¹⁸ Munsa naxa a yaabi, «Gere geenife xui mu ya, gere loosife xui fan mu a ra. N xulunyi xui nan mɛma.»

¹⁹ E to makɔɛ pama ra, Munsa naxa mixie to fare boron na kuye yire. A bɔɛ naxa te han a fa walaxɛɛ woli bɔxi ma geya sanbunyi, e naxa kana. ²⁰ A naxa e xa ninge kuye daaxi woli tɛ xɔɔra, a gan han a findi xube ra. A naxa na tɛ xube sa ye xɔɔra, a na fi Isirayilakae ma, e xa a min. ²¹ A naxa fa Haruna maxɔrin, «Yi pama munse rabaxi i ra, naxan a niyaxi i xa e ti yi yunubi xungbe ra?» ²² Haruna naxa a yaabi, «N marigi, i naxa xɔnɔ n ma! I a kolon yi pama birama fe kobi fɔxɔ ra ki naxɛ. ²³ E tan nan a falaxi n bɛ, «I xa kuye yailan naxan tima muxu ya ra. Munsa naxan muxu raminixi Misira bɔxi ra, muxu mu a kolon fe naxan a sɔtɔxi geya fari.» ²⁴ N naxa a fala e bɛ, «Wo xa fa wo xa xɛɛma ra.» E to fa na xɛɛma ra, n naxa a woli tɛ xɔɔra, yi ninge kuye daaxi fa mini.»

²⁵ Munsa naxa a kolon Haruna pama luxi nɛ e xa e waxɔnfe raba. Na nu wama findife yaagi ra Isirayilakae bɛ e yaxuie mabiri. ²⁶ Munsa naxa sa ti e xa yonkinde sode dɛ ra, a fa a fala a xui itexi ra, «Naxee na Alatala bɛ, wo xa fa n yire.» Lewi bɔnsɔɛ birin naxa e malan Munsa xanbi ra. ²⁷ A naxa a fala e bɛ, «Isirayila Marigi Alatala bara wo yamari wo birin xa wo xa santidɛgema tongo, wo fa wo ngaxakerenyi birin faxa, a nun wo booree nun wo dɔxɔbooree naxee bara lu yi fe kui.» ²⁸ Na loxɔɛ Lewi bɔnsɔɛ naxa Munsa xa yaamari suxu, e fa Isirayilaka mixi wulu saxan faxa. ²⁹ Munsa naxa a fala e bɛ, «To wo bara

Alatala waxonfe raba wo ngaxakerenyie faxafe. Ala xa baraka sa wo xa fe ma.»

³⁰ Na kuye iba, Munsa naxa a fala pama be, «Wo bara yunubi xungbe raba. N xa gbilen Alatala yire geya fari, alako n xa a mayandi wo xa yunubi xafarife ra.» ³¹ Munsa naxa siga Alatala yire, a a fala a be, «Alatala, n bara i maxandi yi pama be. E bara yunubi xungbe raba kuye yailanfe xema ra. ³² N bara i maxandi, i xa dije e ma. Yandi, xa na mu a ra, i xa n xili ba e joxoe ra kisi kitaabui kui, i naxan sebexi.» ³³ Alatala naxa a yaabi, «Ade, n mixie nan xili bama n ma kisi kitaabui kui naxee yunubi rabaxi n na. ³⁴ Yakosi, siga, i xa pama xanin n dennaxe masenxi i be. N ma maleke tima i ya ra sinden, konon kiiti loxoe na fa, e e xa yunubie sare fima ne.» ³⁵ Alatala Isirayilakae raton ne, barima e a fala ne Haruna be, a xa ninge kuye daaxi yailan e be xema ra.

33

Ala lufe Isirayilakae tagi

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Wo nun pama i naxan naminixi Misira boxi kui, wo xa siga n dennaxe laayidixi Iburahima, Isiyaga, nun Yaxuba be kali ra, a falafe ra n na fima e bonsoe ma. ² N maleke tima ne wo ya ra. N Kanaankae, Amorikae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae kerima ne ³ na boxi ma, xipe nun kumi xelesa dennaxe. Konon n tan mu sigama naa wo foxo ra, xa na mu a ra n wo sontoma ne kira xon ma, barima pama xurutare nan wo ra.»

⁴ Nama to na masenyi xoxoxoe me, e naxa sunnun. Mixi yo mu a raxunmasee so a ma. ⁵ Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa a fala Isirayilakae be, «Xurutaree nan wo ra. Xa n bira wo foxo ra, n wo sontoma ne. Wo xa wo fate raxunmasee birin ba wo ma, n xa a mato n wo xa fe suxuma ki naxe.» ⁶ Na kui e to keli Xorebe geya yire, e naxa e xa xunmasee ba e ma.

⁷ Munsa nu kiri banxi tongoma, a nu a ti Isirayilakae xa yonkinde fari ma. A naxa na xili sa Ala Maxandi yire. Menni mixi nu noma maxorinyi tide Alatala ma. ⁸ Munsa to nu minima sigafe ra na banxi kui, jama birin nu kelima ne, e ti e xa naade ra, e ya ti Munsa ra han a so na kui. ⁹ Munsa na ge sode na banxi kui, nuxui nu goroma na naade ra, Alatala fa sumun a be. ¹⁰ Isirayilakae to nu na nuxui toma na banxi sode de ma, e nu luma e mafelen na boxi ma e xonyi naade ra. ¹¹ Alatala nu woyenma Munsa be e boore ya i, alo mixi woyenma a boore be ki naxe. Sumunyi dangi xanbi, Munsa nu gbilenma jama yire, kono a malima Yosuwe, Nun xa di, na tan mu nu kelima na banxi kui.

¹² Munsa naxa a masen Alatala be, «N Marigi i bara n yamari n xa ti yi jama ya ra, kono i mu a masenxi n be i naxan xema muxu matife ra. I bara a fala n be, «N tan nan i sugandixi, i bara n kenen.» ¹³ N bara i maxandi, xa n i kenenxi, i xa i waxonfe masen n be, alako n xa i kolon yati, n man xa i xa hinne soto. I xa a kolon, yi si findixi i xa jama nan na.»

¹⁴ Alatala naxa a yaabi, «N tan yati wo matima ne, n xa boresa fi wo ma.» ¹⁵ Munsa naxa a

masen a be, «Xa i tan yati mu muxu matima naa, i naxa a lu muxu xa keli be. ¹⁶ Munse noma a masende dunipa be a muxu bara i kenen, xa i mu na muxu foxo ra? Na kui xa i na muxu foxo ra, e noma a kolonde i bara n tan nun i xa nama sugandi dunipa si birin ya ma.» ¹⁷ Alatala naxa Munsa yaabi, «I naxan falaxi, n a rabama ne, barima i bara n kenen. N tan nan i sugandixi yati.»

¹⁸ Na dangi xanbi Munsa naxa Ala maxandi, «I xa i xa nore masen n be.» ¹⁹ Alatala naxa a yaabi, «N fama n ma fanyi birin masende i be. N tan Alatala, n man fama n xili yati falade i be. N hinnema mixi ra, n wama hinnefe naxan na. N kinikinima mixi ma, n wama kinikinife naxan ma. ²⁰ Kono i mu noma n yatagi tan tode, barima adamadi yo mu noma n yatagi tode, a mu faxes.»

²¹ Alatala naxa a masen a be, «Fanye nde nan be n fe ma. I xa ti naa. ²² N ne dangima n ma nore kui, n i noxunma fonme kui, n fa i ya makoto n belexe ra han n gema dangide temui naxe. ²³ Na temui n fama n belexe bade i ya ma, alako i xa no n kobe tode fa, kono i mu noma n yatagi tan tode.»

34

Seriye walaxe neene

¹ Alatala naxa a masen Munsa be, «Walaxe firin masoli gema ra, naxee maniya na singee ra i naxee kana. N xa sebeli ti e ma, alo sebeli naxan nu tixi na booree ma. ² I xa kurun tina geesege tefe ra Turusinina geya fari i n lima dennaxe. ³ I

naxa fa mixi yo ra, mixi yo naxa te geya ma. Hali xurusee naxa e demadon menni.»

⁴ Munsa naxa geme walaxe firin masoli alo a singee. Subaxe a naxa te Turusinina geya ma na walaxee ra, alo Alatala a yamari ki naxe.

⁵ Alatala to goro nuxui kui Munsa yire a xili masende a be, ⁶ a naxa dangi Munsa ya ra, a fa a yita a be,

«N tan nan na Alatala ra.
Alatala naxan kinikinima,
naxan xa hinne gbo,
naxan dijema ibunadama ma.
Dugutegeja kanyi nan n na,
n mu yanfante ya kolon.

⁷ N ma dugutegeja buma abadan.
N dijema mixi xa tantanyi ma,
n mu ratuma e xa matandi ma,
n e xa yunubi xafarima.

Kono n mu nsemuma tinxintareya ma.
N tinxintaree sare ragbilenma ne e bonsoe ma
han e tolontolonyie xa waxati.»

⁸ Munsa naxa a felen boxi ma, ⁹ a fa a fala, «N Marigi, n bara i maxandi, xa n i kenen, i xa jere muxu ya ma, barima xurutare nan muxu ra. I xa dije muxu xa matandi ma, i xa muxu xa yunubie xafari, alako muxu xa findi i xa jama yati nan na.»

¹⁰ Alatala naxa a yaabi, «N xa saate tongo wo be. N fama ne kaabanakoe rabade wo ya ma, naxee singe mu nu raba dunja kui. Si birin kaabama ne Alatala xa wali magaaxuxie ma, n naxee rabama i tan saabui ra. ¹¹ Wo jengi sa n ma yaamari xon ma n naxan falama wo be

to. N fama ne Amorikae, Kanaankae, Xitikae, Perisikae, Hiwikae, nun Yebusukae keride wo ya ra. ¹² Wo na so na, wo nun e tan naxa saate yo xiri, xa na mu a ra e findima gantanyi nan na wo be. ¹³ A lanma wo xa e xa serexebadee rabira, wo xa e xa geme tonxumae kana, wo xa e xa kuyee masolixie masege. ¹⁴ Wo naxa wo magoro ala gbete bun ma, barima n tan naxan xili Alatala, n mu wama n firin nde xon. ¹⁵ Wo naxa saate xiri wo nun na boxikae ra, alako wo naxa n yanfa, wo fa e xa alae xa serexee don e wo xilima lande naxee ma. ¹⁶ Wo naxa menni ginnee fen wo xa die be, alako e naxa a niya wo xa die xa e xa alae batu. ¹⁷ Wo naxa ala gbete yailan wure raxunuxi ra.»

¹⁸ «Wo xa Taami Lebinitare Sali raba. Xi solofere bun ma Abiba kike ra, wo xa taami lebinitare gbansan don, alo n wo yamarixi ki naxe. Wo xa ratu a ma a n wo raminixi Misira boxi kui na kike nan na.»

¹⁹ «N gbe nan di xeme singe birin na, a findi mixi ra, a findi xuruse ra wo xa goore kui alo ninge, yexee, xa na mu a ra si. ²⁰ Wo xa sofale xa di singe xun sara yexee xa na mu a ra si ra. Xa wo mu tin na ra, wo xa na sofale konyi gira. Wo xa di xeme singe birin xun sara. Wo naxa wo makore n na wo belexe igeli ra.»

²¹ «Wo xa wali xi senni loxunyi kui, konjo a xi solofere nde, wo xa wo malabu. Hali a findi xe buxa nun xe xaba temui nan na, wo xa na seriye suxu.»

²² «Wo xa Loxunye Sali raba Ala tantufe ra wo mengi singe xabama temui naxe, a nun wo xe xabama temui naxe je ponyi. ²³ Ne keren

kui, xeme birin xa fa sali raba ra Isirayila Marigi Alatala ya xori sanya saxan. ²⁴ Na waxati saxanyi kui, n mu tinma si yo xa fa wo xa boxi ba wo yi ra. N a niyama ne wo xa no e ra, wo fa nde sa wo xa boxi xa gboe xun ma.»

²⁵ «Wo naxa fa xuruse serexe ra n xon ma, taami lebini daaxi biraxi a foxo ra. Wo na ge Sayamaleke Dangi Sali serexe donde, wo naxa na sube donxoe raxi ye i. ²⁶ Wo xa wo xa sansi bogi fisamante singee ba serexe ra wo Marigi Alatala xa hoxomolingira kui. Wo naxa si yore jin a nga xipe ye ra.»

²⁷ Alatala naxa a masen Munsa be, «I xa yi yaamarie sebe, barima nee findixi saate nan na n nun Isirayila nama tagi.» ²⁸ Munsa naxa lu Alatala yire xi tongo naani. Koe nun yanyi a mu sese don, a mu sese min. Na waxati Alatala naxa na seriyefu sebe geme walaxee ma, naxee findixi saate masenyi ra.

²⁹ Munsa naxa goro Turusinina geya fari, walaxe firin suxuxi a yi ra, naxee findixi saate masenyi ra. Munsa mu nu a kolon a yatagi nu bara noro a tan nun Ala xa sumunyi saabui ra. ³⁰ Haruna nun Isirayilakae to noxe to Munsa yatagi ma, e mu suusa e makorede a ra. ³¹ Munsa naxa Haruna nun nama kungie xili, e fa lu yire keren. ³² E to ge woyende, Isirayila nama birin naxa fa e tuli matide Alatala xa yaamari ra, a naxan masenxi Munsa be Turusinina geya fari. ³³ Munsa to ge na falade, a naxa mafelenyi dusu a yatagi xun na. ³⁴ A nu so kiri banxi kui maxorinyi tide Alatala ma, a nu mafelenyi bama a yatagi

ma. A na mini temui naxe, a Ala xa yaamari radangi Isirayila pama ma. ³⁵ Isirayilakae nu a toma Munsa yatagi nu nɔrɔxi ki naxe. A na ge na masenyi ra, a man a xa mafelenyi dusu a xun na, han a gbilen temui Alatala yire.

35

Ala xa yaamarie hɔrɔmɔlingira tife xa fe ra

¹ Munsa naxa Isirayila pama birin malan, a a fala e be, «Alatala xa yaamarie nan ya: ² Wo xa wali xi senni lɔxunyi kui, kɔnɔ a xi solofere nde wo xa wo malabu. Lɔxɔe sugandixi na a ra Alatala be. Mixi yo naxan wali suxuma na lɔxɔe, a lanma na kanyi xa faxa. ³ Wo naxa te yo radexe wo xa banxi kui malabui lɔxɔe.»

⁴ Munsa man naxa a masen Isirayila pama birin be, «Alatala xa yaamarie nan ya: ⁵ Wo xa hadiya ba Alatala be. Mixi naxan na a janige a xa hadiya ba, alɔ xɛɛma, gbeti, nun wure gbeeli, ⁶ gɛsɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugi, nun gɛsɛ naxan yailanxi si xabe ra, ⁷ yɛxɛɛ kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, peremui kirie, nun kasiya wuri, ⁸ lanpui ture, labunde naxan masunbuma ture ra, surayi xiri jɔxunme naxan ganma, ⁹ onixi gɛmɛ, nun gɛmɛ tofanyi naxee sama sɛrɛxɛdube xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ma.»

¹⁰ «Wali kolonyie naxee na wo ya ma, e xa fa yi see yailande alɔ Alatala a yamarixi ki naxe:

¹¹ Hɔrɔmɔlingira dugie,
a xun makoto see,
a suxusee,
a xe benyie,

a wurie nun e sanbunye,
 12 a nun saatε kankira,
 a wuri kuyee,
 a derakote,
 a nun dugi naxan gbakuma a ya ra,
 13 hōrōmōlingira teebili,
 a wuri kuyee,
 a yirabase,
 nun taami naxee bama Alatala be serexe ra,
 14 hōrōmōlingira lanpui dōxose,
 a yirabasee,
 a lanpuie,
 nun ture naxan sama a kui,
 15 surayi serexebade,
 a wuri kuyee,
 nun ture seniyeŋxi,
 labunde gan daaxi,
 a nun dugi naxan gbakuma hōrōmōlingira sode
 de ra,
 16 serexebade xungbe,
 a sube ganse wure gbeeli daaxi,
 a wuri kuyee,
 a yirabase,
 nun hōrōmōlingira ye sase xungbe
 nun a dōxose,
 17 hōrōmōlingira tete xa dugie,
 a wurie,
 nun e sanbunye,
 a nun dugi naxan gbakuma tete sode de ra,
 18 hōrōmōlingira maxirisee,
 tete maxirisee,
 nun e xa lutie,

19 a nun serexedube sosee Haruna nun a xa die be.»

20 Isirayila nama naxa keli Munsa xun ma.

21 Mixi naxee a janige, nee naxa fa e xa hadiya ra Alatala be a xa hõromõlingira tife ra, Ala e lima dennaxe, a nun serexedube sosee seniyenxie yailanfe ra. 22 Xemee nun gine naxee a janigexi, e naxa fa xunmase xema daaxie ra, alo tulira-soe, xurundee, konyi magorosee, belexerasoee, a nun xunmase gbete naxee yailanxi xema ra. E naxa na birin fi Alatala ma serexe ra. 23 Gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli, suwa dugie, gese naxan yailanxi si xabe ra, yexee kontonyi kiri naxee soxi a gbeeli ra, nun peremui kirie nu na naxee yi ra, nee naxa fa e ra. 24 Mixi naxee nu a janigexi, nee naxa fa gbete nun wure gbeeli hadiya ra Alatala be. Kasiya wuri kanyie naxa fa na wuri ra hõromõlingira wali xa fe ra. 25 Gine naxan birin fata dugi soxode, e naxa dugie soxo e belexe ra, e fa nee ra: dugi gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli. E naxa fa suwa dugi ra. 26 Gine naxan birin fata, e a janige, e naxa gese yailan si xabe ra. 27 Nama kuntigie naxa fa onixi gemee nun gemee tofanyi gbete ra, naxee sama serexedube xa donma kuye nun a xa donma kanke raxunmase ra. 28 E naxa fa labunde nun ture ra hõromõlingira lanpui be, a nun ture seniyenxi nun labunde gan daaxi gbete. 29 Isirayilaka birin naxee a janigexi e boje kui, xemee nun ginee, nee naxa fa hadiya ra Alatala xon ma, alako Munsa xa wali raba Alatala a yamarixi naxan na.

30 Munsa naxa a masen Isirayilakae be, «Wo

a kolon, Alatala bara Besaleli Uri xa di sugandi, Xuru xa mamadi naxan fatanxi Yuda bɔnsɔɛ ra. ³¹ Alatala bara xaxili fanyi fi a ma, alako a xa wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra, ³² a xa nɔ wali tode a xaxili kui beenun a xa raba, a xa nɔ xɛɛma, gbeti, nun wure gbeeli rawalide, ³³ a xa nɔ gɛmɛ fanyi masolide a fa a rabilinyi yailan, a xa nɔ kamuderija nun wali gbɛtɛɛ rabade. ³⁴ Ala bara a niya Besaleli xa nɔ mixi gbɛtɛ matinkande a xa wali ra. Ala bara na niya Oholiyabu Axisamaki xa di fan bɛ, naxan fatanxi Dana bɔnsɔɛ ra. ³⁵ Ala bara e mali alako e xa fata wali birin na, alɔ gɛmɛ nun wuri masolife, pirinti rabafe, suwa dugi sɔxɔfe gɛsɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra, a nun wali birin e naxan toma e xaxili kui.»

36

Besaleli nun Oholiyabu xa wali

¹ Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali birin naba ki kolon lɔnni fanyi ra, nee wali suxu nɛ alɔ Alatala a yamari ki naxɛ. ² Munsa naxa Besaleli, Oholiyabu, nun wali fanyi rabae xili, Alatala bara xaxili fanyi fi naxee ma, naxee nu bara a janige e xa na wali raba. ³ Munsa naxa hadiya birin so e yi ra, Isirayilakae naxee baxi sɛrɛxɛ janigexi ra e xa hɔrɔmɔlingira tife xa fe ra. Gɛɛsɛgɛ yo gɛɛsɛgɛ, e nu hadiya gbɛtɛ sɔtɔma. ⁴ Na wali fanyi rabae naxa keli e xa walie dɛ i, alako e xa hɔrɔmɔlingira wali gbansan naba. ⁵ E naxa a fala Munsa bɛ, «Nama fama hadiya naxee ra,

a gbo wali be, Alatala naxan yamarixi.» ⁶ Na kui Munsa naxa yaamari fi, yi xibaaru xa rayensen yonkinde kui, «Mixi naxa wali sɔnɔn hadiya xa fe ra, naxan bama hɔrɔmɔlingira tife ra.» Nama naxa na xui rabatu, e mu fa na hadiya mɔoli ra sɔnɔn. ⁷ Se naxee nu bara ba, nee nu nɔma wali rapɔnde a fanyi ra.

⁸ Wali fanyi rabae naxa hɔrɔmɔlingira ti suwa dugi fu ra, a gere daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli. E malekee sawure masɔɔ a ma a tofan ki ma. ⁹ Dugi birin kuya nɔngɔn mɔxɔɔn nun solomasaxan, e igbo nɔngɔn naani. E kuye nun e igboya lan. ¹⁰ E dugi suuli dege e boore ra, e dugi suuli gbete fan dege e boore ra. Na kui na dugi fu bara findi dugi firin na. ¹¹ E gese gere daaxi dege na dugi singe de kiri ma, a nun na dugi firin nde de kiri ma. ¹² E gese tongo suuli dege na firinyi de kiri ma alako e birin xa lan e boore ma. ¹³ E suxuse tongo suuli yailan xema ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niya hɔrɔmɔlingira findi dugi keren na.

¹⁴ E dugi fu nun keren sɔɔ si xabe ra, naxee Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma. ¹⁵ Dugi keren kuya nɔngɔn tongo saxan, a igbo nɔngɔn naani. Na dugi fu nun kerenyi birin lan ne. ¹⁶ E dugi suuli dege e boore ra, e findi dugi keren na. Na dugi senni naxee luxi, e fan dege e boore ra. ¹⁷ E gese tongo suuli dege na dugi singe ra, a nun na dugi firin nde ra. ¹⁸ E suxuse tongo suuli yailan wure gbeeli ra, na dugi firinyie ralan e boore ra na suxusee ra. Na nan a niya na birin findi dugi keren na naxan Ala xa hɔrɔmɔlingira makotoma.

¹⁹ E makotose gbete yailan yexee kontonyi kiri ra, naxan soxi a gbeeli ra. E makotose gbete yailan peremui kiri ra.

²⁰ E kasiya wuri xaba xebenyie ra hɔrɔmɔlingira tima naxee ra. ²¹ Kankan kuya nɔngɔn fu, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi. ²² Suxuse firin lu hɔrɔmɔlingira xebenyi birin ma e kafuma e boore ma naxee ra. ²³ Xebenyi mɔxɔɔɛn nan ti hɔrɔmɔlingira yirefanyi ma. ²⁴ Sanbunyi gbete daaxi tongo naani nan sa na xebenyi mɔxɔɔɛn bun ma, xebenyi keren, sanbunyi firin. E lu xebenyi suxusee fe ma. ²⁵ Xebenyi mɔxɔɔɛn nan ti hɔrɔmɔlingira kɔɔla fan ma, ²⁶ a nun e sanbunyi gbete daaxi tongo naani, xebenyi keren, sanbunyi firin. ²⁷ Xebenyi senni nan ti hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogeorode mabiri. ²⁸ E xebenyi firin yailan tuxuie be hɔrɔmɔlingira xanbi ra, ²⁹ naxee fuge nun labe lanma e boore ma, e xiri fuge ra se digilinxi ra. Na tuxui firinyi yailan na ki ne. ³⁰ Na birin lanxi xebenyi solomasaxan nan ma, a nun e sanbunyi gbete daaxi fu nun senni, xebenyi keren, sanbunyi firin.

³¹ E wuri suuli yailan kasiya wuri ra, hɔrɔmɔlingira xebenyie tima naxee ma. Suuli rawali seeti ma, ³² suuli rawali boore seeti ma, suuli rawali hɔrɔmɔlingira xanbi ra sogeorode mabiri. ³³ Wuri naxan lu a tagi, na dangi xebenyie nan xun ma, a keli seeti singe a sa doxo boore ra. ³⁴ Na xebenyie, nun na wurie, nun se digilinxie wuri so naxee kui, na birin maso xee ma nan na.

³⁵ E suwa dugi yailan gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Maleke sawuree dege na ma, a tofan ki ma. ³⁶ A gbaku kasiya wuri naani ma naxee masoxi xee ma ra, e tixi gbeti sanbunye ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee fan maso xee ma ra.

³⁷ E suwa dugi gbete yailan gese gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra hɔrɔmɔlingira sode de ra. E a masoxo a fanyi ra, a xa tofan. ³⁸ E a gbaku wuri suuli ma naxee yailanxi kasiya wuri ra, e masoxi xee ma ra, e tixi gbeti sanbunye ma. Suxuse naxee dugi xirima wurie ma, nee yailanxi wure gbeeli ra.

37

Saate kankira, hɔrɔmɔlingira teebili,

hɔrɔmɔlingira lanpui, surayi serexebade

¹ Besaleli naxa kankira yailan kasiya wuri ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi, a ite nɔngɔn keren nun a tagi.

² A naxa a kui nun a fari maso xee ma ra, a naxa a de kiri fan yailan xee ma ra. ³ A naxa a suxude digilinxi naani rafala xee ma ra a tunxun naanie ma, firin na seeti, firin na boore seeti ma. ⁴ A naxa kasiya wuri firin masoli a be, a fa e maso xee ma ra. ⁵ A naxa e raso na kankira suxude digilinxie kui, nee findi kankira tongose ra.

⁶ A naxa na kankira derakote yailan xee ma fanyi ra, a findi xunsare yire ra. A kuya nɔngɔn firin nun a tagi, a igbo nɔngɔn keren nun a tagi. ⁷ A naxa maleke sawuree firin yailan xee ma xabuxi ra kankira derakote fari na seeti firinyie

ma. ⁸ Na maleke sawure nun na kankira derakote findi keren na. ⁹ Na maleke sawure firinyie naxa ti e boore ya i, e gabutenyie italaxi, e xun sinxi xunsare yire.

¹⁰ A naxa teebili yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nongon firin, a igbo nongon keren, a ite nongon keren nun a tagi. ¹¹ A naxa xema fanyi maso a ma, a nun a de kirie ma. ¹² A naxa xebenyi nde sa na de kirie bun ma, naxan igbo suxui keren a nun a tagi. A naxa xema sa na fan de kirie ma. ¹³ A naxa a suxude digilixi naani rafala xema ra a tunxun naanie ma, naxee ilanma a sanyie ra. ¹⁴ E nu na na xebenyi bun ma. Wuri kuyee nu soma nee kui teebili xaninfe ra. ¹⁵ A naxa wuri kuyee masoli kasiya wuri ra, a e maso xema ra. Nee findi teebili tongose ra. ¹⁶ Piletie, tonbilie, potie, nun paani naxee sama na teebili ma, naxee rawalima serexe yeerama daaxi xa fe ra, a naxa e birin yailan xema fanyi ra.

¹⁷ A naxa lanpui doxo nde yailan xema fanyi xabuxi ra. A sanyi, a bili, a salonyie, nun lanpui doxo naxee maniya sansi fugee ra, na birin findi keren na. ¹⁸ Salon senni nan mini lanpui doxo bili ma, saxan seti keren, saxan boore seti. ¹⁹ Tonbili saxan nan lu na salon senni birin xun ma. E maniya sansi bogi ra naxan doxoxi a burexee nun a fugee tagi. ²⁰ Tonbili naani gbete nan lu lanpui doxo bili ma. E fan maniya sansi bogi ra naxan doxoxi a burexee nun a fugee tagi. ²¹ Na salon firin firin doxo saxanyie bun ma naxee kelixi a bili ma, a sa ne menni fan ma. ²² Na tonbilie nun

lanpui salonyie findi keren na, e yailan xεεma fanyi xabuxi ra.

²³ A naxa lanpui solofere yailan, a e dɔxo e dɔxodee ma alako e dεεε xa yare iyalan.

²⁴ Xεεma naxan nawalixi lanpui dɔxoεe nun lanpui yirabase yailanfe ra, na findi xεεma kilo tongo saxan nun naani nan na.

²⁵ A naxa surayi sεrεxεbade yailan kasiya wuri ra. A kuya nɔngɔn keren, a igbo nɔngɔn keren, a sεeti naani birin lan, a ite nɔngɔn firin. Ferie naxa lu a tuxuie ra, e nun sεrεxεbade findi se keren na. ²⁶ A naxa na sεrεxεbade birin maso xεεma xinde ra, a fari, a sεεtie, a ferie, nun a dε kiri.

²⁷ A naxa suxuse digilinxi firin yailan xεεma ra sεrεxεbade sεeti firinyie ma, a dε kiri labe ra, wuri kuyee soma naxee kui a xaninfe ra.

²⁸ A naxa na wurie yailan kasiya wuri ra, a naxa xεεma maso e ma.

²⁹ A naxa ture seniyenxi nun surayi xiri fanyi yailan naxan nawalima sεrεxεdube tife ra. Na wali xa raba a fanyi ra alo labunde rafale a rafalama ki naxε.

38

Sεrεxεbade, ye sase xungbe, nun tεte

¹ A naxa sεrεεε gan daaxi sεrεxεbade yailan kasiya wuri ra, naxan kuya nɔngɔn suuli, a igbo nɔngɔn suuli, a sεeti birin lan, a ite nɔngɔn saxan. ² A naxa feri naani yailan a tuxui birin ma, naxee findixi se keren na sεrεxεbade ra. A naxa wure gbeeli maso na birin ma. ³ A naxa sεrεxεbade yirabase birin yailan wure gbeeli ra,

alo xube sasee, pelie, pɔotie, sube soxoεee, nun

tundee te sama naxee kui. ⁴ A naxa se nde yailan wure gbeeli ra naxan sama te xun ma, sube sama naxan fari. A naxa suxuse digilinxie wure gbeeli daaxi sa a tuxui ma, ⁵ alako a xa gbaku serexebade kui a tagi. ⁶ A naxa wuri kuyee yailan kasiya wuri ra wure gbeeli masoxi e ma. ⁷ A naxa e raso suxuse digilinxie naanie kui serexebade seeti firinyie ma a xaninfe ra.

⁸ A naxa hɔrɔmɔlingira ye sase xungbe nun a dɔxɔse yailan wure gbeeli ra, a naxan soto ginɛe ra naxee nu malanma hɔrɔmɔlingira sode de ra.

⁹ A naxa tete yailan suwa dugi ra. Tete kuya nɔngɔn keme yirefanyi mabiri ra. ¹⁰ A naxa gere dugi gbaku na wuri mɔxɔɔɔn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee naxa yailan gbeti ra. ¹¹ Tete kuya nɔngɔn keme koola fan mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri mɔxɔɔɔn ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee xa yailan gbeti ra. ¹² Tete igbo nɔngɔn tongo suuli sogegorode mabiri ra. A naxa gere dugi gbaku na wuri fu ma, naxee tixi sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. ¹³ Tete igbo nɔngɔn tongo suuli sogetede fan mabiri ra. ¹⁴ A naxa gere dugi gbaku seeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na kuye nɔngɔn fu nun suuli. ¹⁵ A naxa gere dugi gbete gbaku boore seeti ma wuri saxan ma, naxee tixi sanbunyi ma. Na fan kuye nɔngɔn fu nun suuli.

¹⁶ Tete naxa yailan suwa dugi ra. ¹⁷ Wuri naxee tixi tete ma, e tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Dugi suxusee fan na e ma naxee yailanxi

gbeti ra. ¹⁸ Tɛtɛ sode dɛ naxa yailan suwa dugi ra naxan masɔxɔxi gɛsɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. Na dugi kuya nɔngɔn mɔxɔɲɛn, a ite nɔngɔn suuli, alo tɛtɛ dugi birin xa maite.

¹⁹ A naxa na gbaku wuri naani ma, naxee tixi e sanbunyi wure gbeeli daaxie ma. Na dugi suxusee nun na wuri xunyiɛ yailanxi gbeti ra.

²⁰ Hɔrɔmɔlingira nun tɛtɛ luuti xirima se naxee ma, nee birin yailan wure gbeeli nan na.

²¹ Hɔrɔmɔlingira, seede walaxɛ na naxan kui, a wali dɛntɛgɛ nan yi ki. Lewi bɔnsɔɛ na wali raba Munsa xa yaamari nan bun ma. Haruna xa di, Itamari nan findi na wali yarerati ra. ²² Besaleli, Uri xa di, Xuru xa mamadi, Yuda bɔnsɔɛ, naxa Alatala xa yaamari birin naba, a naxan masen Munsa bɛ. ²³ Oholiyabu, Axisamaki xa di, Dana bɔnsɔɛ, findi Besaleli malima nan na. A nu fata se masolide nun suwa dugi masɔxɔde gɛsɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli daaxi ra.

²⁴ Xɛɛma xasabi naxan nawalixi hɔrɔmɔlingira tife ra, naxan sɔtɔ hadiya ra, a lan kilo kɛmɛ solomanaani kilo tongo solomanaani nan ma hɔrɔmɔlingira maniyase sɛriyɛ ki ma. ²⁵ Gbeti xasabi naxan sɔtɔ mixi kɔntixie ra, na lan nɛ kilo wulu saxan kilo kɛmɛ solomasaxan nun tongo solofere nun suuli nan ma hɔrɔmɔlingira maniyase sɛriyɛ ki ma. ²⁶ Mixi wulu kɛmɛ senni mixi wulu saxan kɛmɛ suuli tongo suuli, naxee nu bara ɲɛ mɔxɔɲɛn sɔtɔ nun na xanbi, naxee kɔntixi Isirayilakɛ tagi, kankan naxa gbeti giramu senni fi hɔrɔmɔlingira maniyase sɛriyɛ ki ma.

²⁷ E naxa gbeti kilo wulu saxan kilo kɛmɛ

naani raxunu wuri sanbunyi keme yailanfe ra hɔrɔmɔlingira nun tete be. Wuri sanbun keren findi gbeti kilo tongo saxon nun naani nan na. ²⁸ Na kilo mɔxɔɲen naxan lu, na naxa yailan dugi nun wuri suxusee nun wuri xunyi ra.

²⁹ Wure gbeeli xasabi naxan soto Isirayila xa hadiya ra, a lan kilo wulu firin kilo keme naani nun solofere. ³⁰ E naxa a findi hɔrɔmɔlingira sode de wuri sanbunyi ra, nun serexebade wure gbeeli daaxi, nun na xa yirabase birin, ³¹ nun tete wuri sanbunyi, nun a sode de xa wuri sanbunyi, nun tete maxirisee ra.

39

Serexedube sosee

¹ E naxa sose seniyeɲxie dege Haruna nun serexedube be naxee walima hɔrɔmɔlingira kui. Na sose yailanxi gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra, alo Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

² E donma kuye yailan ne xema gese ra, gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. ³ E naxa xema kebela itala, e a ixaba e a yailan waya ra. E naxa gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi masoxo na waya ra. A findi wali tofanyi nan na. ⁴ E naxa tunki raxunmase firin yailan naxee xirima donma kuye ra. ⁵ Beleti fan yailan na ki ne gese gere daaxi, bulu daaxi, a gbeeli, nun suwa dugi ra. Na beleti nun donma findi keren na. Na birin yailanxi alo Alatala Munsa yamari ki naxe. ⁶ E naxa onixi gemee rawali, e naxa e rabilinyi findi xema ra. E naxa Isirayila xa die xili masoli e

ma, alɔ e sɛbeli masolima xurundɛ ma ki naxɛ. ⁷ E naxa e sa tunki raxunmasee ma, e xa findi tɔnxuma see ra Isirayila xa die xa fe ma, alɔ Alatala Munsa yamari ki naxɛ.

⁸ E donma kanke raxunmase yailan nɛ a fanyi ra alɔ donma kuye. E na suwa dugi soxo xɛɛma gɛsɛ, gɛsɛ gɛrɛ daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra. ⁹ A xa kuye nun a xa igboya lan nɛ suxui keren ma, a findi dugi firin na. ¹⁰ Gɛmɛ tofanyie safɛ naani nu na a ma. Safɛ singe findi gɛmɛɛ nan na, naxee xili sariduwani, topasi, nun emerode. ¹¹ Safɛ firin nde, esikaribukulu, safiri, nun diyaman. ¹² Safɛ saxan nde, opale, agati, nun ametisite. ¹³ Safɛ naani nde, kirosolite, onixi, nun yasipe. Xɛɛma nu na na gɛmɛ birin rabilinyi ma. ¹⁴ Isirayila xa die xilie masoli na gɛmɛ fu nun firin ma, alɔ sɛbeli masolima xurundɛ ma ki naxɛ. Kankan xili masoli gɛmɛ nde ma. E findi Isirayila bɔnsɔɛ fu nun firinyi matɔnxuma se nan na.

¹⁵ E luuti die dɛgɛ nɛ na donma kanke raxunmase ma, naxee yailanxi xɛɛma ra. ¹⁶ E xurundɛ firin yailan xɛɛma ra, e e dɛgɛ donma kanke raxunmase ma a dɛ kiri firinyie ma a fuge ra. ¹⁷ E na luuti xɛɛma daaxie xiri na xurundɛ firinyie ma, naxee dɛgɛxi donma kanke raxunmase dɛ kiri ma. ¹⁸ E man na luuti firinyie xiri donma kuye tunki raxunmasee ma. ¹⁹ E xurundɛ firin gbɛtɛ yailan xɛɛma ra, naxee dɛgɛma donma kanke raxunmase dɛ kirie ma a labe ra. E nee dɛgɛ donma kuye sɛɛti ma. ²⁰ E man naxa xurundɛ firin gbɛtɛ yailan xɛɛma ra, naxee dɛgɛma tunki raxunmasee labe ra,

dennaxe ilanma beleti ra. ²¹ Donma kanke raxunmase naxa xiri donma kuye ma luuti gere daaxi ra naxan nasoma xurundee kui naxee degexi donma kanke raxunmase nun donma kuye ma, alo Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

²² E naxa serexedube xa donma kuye bun magoroe soxo gese gere daaxi ra. ²³ E naxa a xunyi rasode xaba a tagi, e na sode de masoxo, alako boode yo naxa lu a ma. ²⁴ E naxa a raxunma pirinti gere daaxi, bulu daaxi, nun a gbeeli ra naxee misaalixi wuri bogi ra a rabilinyi birin ma. ²⁵ E naxa tolonyi xema daaxie dege na pirintie tagi, alako tolonyi nde xa lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma. ²⁶ Tolonyi nde lu wuri bogi birin tagi na donma kuye bun magoroe sanbunyi birin ma, alako serexedube xa wali raba alo Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

²⁷ E naxa donma kuye bun magoroe gbete dege suwa dugi ra, naxan soxoxi a fanyi ra, Haruna nun a xa di xeme be. ²⁸ Xunmasee naxa yailan suwa dugi ra. E naxa wantan bun soe fan dege suwa dugi ra. ²⁹ E naxa beleti yailan suwa dugi ra, naxan masoxoxi a gere daaxi, a bulu daaxi, nun a gbeeli ra, alo Alatala a yamari Munsa be ki naxe.

³⁰ E naxa walaxe lanmadi yailan xema ra, a findi tonxuma seniyenxi ra. E naxa sebeli masoli a ma, alo e sebeli masolima xurunde ma ki naxe, a masenfe ra, «Mixi seniyenxi Alatala be.» ³¹ E naxa a xiri gese gere daaxi nun gese bulu daaxi ra xunmase ma a tigi ra, alo Alatala Munsa yamari ki naxe.

Horomolingira xa see

³² Horomolingira xa wali rapon na ki ne, Ala mixi lima dennaxe. Isirayilakae a birin naba ne alo Alatala Munsa yamari ki naxe. ³³ E naxa horomolingira xanin Munsa xon ma nun a se birin:

tete nun a see,

suxusee,

xebenyie,

wuri kuyee mooli firin,

wuri sanbunyie,

³⁴ horomolingira makotosee,

naxan yailanxi yexee kontonyi kiri gbeeli ra,

a nun naxan yailanxi peremui kiri ra,

dugi naxan gbakuxi yire seniyenxi fisamante sode de ra,

³⁵ saate kankira nun a xa wuri kuyee,

seede kankira derakote,

³⁶ teebili,

teebili xa yirabase birin,

taami naxan sama teebili fari serexe ra,

³⁷ lanpui doxose xexema daaxi,

lanpuie nun e yirabase birin,

lanpui ture,

³⁸ Surayi serexebade xexema daaxi,

ture seniyenxi,

surayi,

dugi naxan gbakuxi tete sode de ra,

³⁹ serexebade wure gbeeli daaxi,

a xa wuri kuyee,

wuree sube sama naxee fari,

a xa yirabase birin,

ye sase xungbe nun a doxose,

40 tɛtɛ dugie,
 wurie dugie gbakuma naxee ma
 nee sanbunye,
 dugi naxan gbakuxi hɔrɔmɔlingira sode dɛ ra,
 luutie,
 wurie luutie xirima naxee ra,
 a nun hɔrɔmɔlingira xa yirabase birin, Ala
 maxandi yire,
 41 sɛrɛxɛdubɛɛ xa sose naxee rawalima yire
 seniyɛnxi kui,
 Haruna nun a xa die xa sose seniyɛnxi naxee
 rawalima e xa sɛrɛxɛdubɛɛ wali kui.
 42 Isirayilakae naxa na wali birin naba, alɔ
 Alatala a yamari Munsa bɛ ki naxɛ. 43 Munsa
 to na wali birin to a rabaxi alɔ Alatala a yamari
 ki naxɛ, a naxa duba Isirayilakae bɛ.

40

Ala xa yaamarie rakamalife

hɔrɔmɔlingira xa fe ra

1 Alatala naxa a masen Munsa bɛ, 2 «Kike
 singe xi singe, i xa hɔrɔmɔlingira ti, Ala wo lima
 dennaxɛ. 3 I xa saate kankira dɔxɔ na kui dugi
 xanbi ra. 4 I xa teebili yailan menni, i fa see dɔxɔ
 a ma a raba ki ma. I xa lanpui dɔxɔse ti naa, i
 fa lanpuie dɔxɔ a fari. 5 I xa surayi sɛrɛxɛbade
 xɛɛma daaxi dɔxɔ saate kankira ya ra, i fa dugi
 gbaku hɔrɔmɔlingira sode dɛ ra Ala maxandi
 yire. 6 I xa sɛrɛxɛbade dɔxɔ hɔrɔmɔlingira sode
 ya ra, Ala wo lima dennaxɛ. 7 I xa ye sase xungbe
 dɔxɔ hɔrɔmɔlingira nun sɛrɛxɛbade tagi, i fa ye

sa a kui. ⁸ I xa hōrōmōlingira tete ti, i fa dugi gbaku tete sode de ra.»

⁹ «I na ge na ra, i xa ture seniyeñxi tongo, i fa a sa hōrōmōlingira nun a kui se birin ma, e xa seniyeñ Alatala be. ¹⁰ I man xa na raba serexebade nun a yirabase birin ma. E xa seniyeñ Alatala be. ¹¹ I man xa na raba ye sase xungbe nun a doxoŋe ma, e xa seniyeñ Alatala be.»

¹² «I xa Haruna nun a xa die malan hōrōmōlingira sode de ra, i fa e maxa ye ra. ¹³ I xa serexedube sose seniyeñxie ragoro Haruna ma, i fa ture seniyeñxi sa a ma alako a xa findi n ma serexedube ra. ¹⁴ I xa serexedube sose seniyeñxie ragoro a xa die fan ma, ¹⁵ i fa ture seniyeñxi sa e ma alo i naxan nabaxi e baba ra, alako e fan xa findi n ma serexedube ra. Na wali luma e yi ra, a nun naxee fama e xanbi ra abadan.»

¹⁶ Na temui Munsa naxa Alatala xa yaamari birin naba alo a fala a be ki naxe. ¹⁷ Kelife e mini Misira boxi kui temui naxe, je firin nde, kike singe, tenge singe loxoŋe, a naxa hōrōmōlingira ti. ¹⁸ Munsa naxa hōrōmōlingira sanbunye sa, a a wuri birin ti, ¹⁹ a fa dugie itala hōrōmōlingira xun ma, a nun a makotosee alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁰ Munsa naxa saate walaxe firinyie sa saate kankira kui, a fa kankira wurie raso kankira suxuse digilixie kui, a kankira derakote sa a de ra naxan findixi xunsare yire ra. ²¹ A to ge na rabade, a naxa saate kankira xanin hōrōmōlingira kui, a a doxo yire seniyeñxi

fisamante kui. A naxa dugi gbaku na ya ra, alako mixi yo naxa a to alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²² A naxa hɔrɔmɔlingira teebili dɔxɔ dugi ya ra a kɔɔla mabiri, ²³ a fa taamie sa a fari a safe ki ma Alatala ya xɔri alo Alatala a yamarixi ki naxe. ²⁴ A naxa lanpui dɔxɔse ti hɔrɔmɔlingira kui teebili ya ra a yirefanyi mabiri, ²⁵ a fa lanpuie ti na fari Alatala ya xɔri alo Alatala a yamarixi ki naxe. ²⁶ A naxa surayi serexebade dɔxɔ hɔrɔmɔlingira kui dugi gbakuxi a ya ra, ²⁷ a fa surayi gan menni alo Alatala a yamarixi ki naxe.

²⁸ A naxa dugi gbaku hɔrɔmɔlingira sode de ra. ²⁹ A naxa serexebade dɔxɔ hɔrɔmɔlingira sode de ra. A naxa serexe gan daaxi ba menni nun hadiya alo Alatala a yamarixi ki naxe. ³⁰ A naxa ye sase xungbe dɔxɔ hɔrɔmɔlingira nun serexebade tagi, a ye sa a kui marasenyenyi xa fe ra. ³¹ Munsa, Haruna, nun Haruna xa die nu luma e belexee nun e sanyie maxa ra naa, ³² e soma hɔrɔmɔlingira kui temui naxe, a nun e serexe bama temui naxe alo Alatala Munsa yamarixi ki naxe. ³³ Munsa naxa tete rabilin hɔrɔmɔlingira nun serexebade ra, a fa dugi gbaku tete sode de ra.

³⁴ Munsa to ge na birin na, nuxui naxa din hɔrɔmɔlingira xun ma, Ala e lima dennaxe. Alatala xa nɔre naxa hɔrɔmɔlingira rafe, ³⁵ han na naxa a niya Munsa mu nu nɔma sode na kui. Alatala xa nɔre nu bara na rafe, nuxui fan nu radinxi na birin xun ma. ³⁶ Kelife na temui e xa biyaasie kui, Isirayilakae mu jere foloma fo nuxui na keli hɔrɔmɔlingira xun ma. ³⁷ Xa nuxui mu te hɔrɔmɔlingira xun ma, Isirayilakae mu

ɲere raminima sigafe yire gbete. ³⁸ Alatala xa nuxui nu luma hɔrɔmɔlingira xun ma yanyi nun kɔe ra. Isirayilakae nu te dexexi toma nuxui kui kɔe ra. A lu na ki ne e xa biyaasi birin kui.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2